

APROBAT

COMITET DIRECTOR:

MANAGER: Dr.Stanescu Ion Grigore

DIRECTOR MEDICAL: Dr.Berevoianu Toma

DIRECTOR FINANCIAR CONTABIL: Ec.Cristian Marinela

DIRECTOR DE INGRIJIRI: As.Pana Florin

**CODUL DE ETICA SI CONDUITA PROFESIONALA
A PERSONALULUI CONTRACTUAL
DIN SPITALUL MUNICIPAL CAMPULUNG**

I

PREAMBUL

Misiunea noastra

Misiunea **Spitalului Municipal Campulung**, este de a oferi servicii medicale de inalta calitate, de a imbunatati starea sanatatii populatiei din zona pe care o deserveste, precum si de a se orienta permanent catre necesitatile actuale ale pacientilor si de a le furniza servicii medicale integrate si aliniate la principiul imbunatatirii continue.

Viziunea noastra

Viziunea **Spitalului Municipal Campulung** in domeniul calitatii este de a construi imaginea unei institutii medicale de prestigiu, reprezentative pentru judetul Arges, de a dobandi si mentine o buna reputatie spitalului prin calitatea serviciilor medicale furnizate.

In dorinta de a imbunatati relatiile interumane conducerea **Spitalului Municipal Campulung** a procedat la intocmirea prezentului cod de etica si deontologie profesionala valabil pentru intreg personalul angajat al institutiei.

Elaborarea prezentului COD DE ETICA SI DEONTOLOGIE PROFESIONALA a personalului **Spitalului Municipal Campulung** are la baza ca temeii legal urmatoarele acte normative:

-Legea nr.95/2006 privind reforma in domeniul sanatatii cu modificarile si completarile ulterioare:

-Decizia Colegiului Farmacistilor din Romania nr.1/2005 modificat prin decizia nr.1/2006 privind adoptarea Codului deontologic al farmacistului;

-Legea nr.460/2003 privind exercitarea profesiunilor de biolog, biochimist si chimist din sistemul sanitar din Romania;

-OUG nr.144/2008 privind exercitarea profesiei de asistent medical generalist, a profesiei de moasa si a profesiei de asistent medical, precum si Organizarea si Functionarea Ordinului Asistentilor Medicali Generalisti, Moaselor si Asistentilor Medicali din Romania;

-Legea nr.514/2003 privind exercitarea profesiei de consilier juridic;

-Codul deontologic al consilierului juridic adoptat de catre Congresul U.C.C.J.R., in data de 24/07/2004, in aplicarea dispozitiilor Legii nr. 514/2003 si a Statutului profesiei

-Statutul consilierului juridic;

-Legea nr.672/2002 privind auditul public intern;

-Legea nr.571/2004 privind protectia personalului din autoritatile publice, institutiile publice si alte unitati, care semnaleaza incalcari ale legii;

-Legea nr.46/2003 privind drepturile pacientului;

-Normele de aplicare a legii nr.46/2003 a drepturilor pacientului;

-Legea nr.544/2001 privind liberul acces la informatiile de interes public;

-Ordinul Ministrului Sanatatii nr.1502/2016 pentru aprobarea componentei si atributiilor consiliului de etica ce functioneaza in cadrul spitalelor;

CAPITOLUL I - Domeniul de aplicare si principii generale

Art.1 Domeniu de aplicare

- (1) Codul de conduita a personalului contractual din **Spitalul Municipal Campulung**, reglementeaza normele de conduita profesionala a intregului personal contractual;
- (2) Normele de conduita profesionala prevazute de prezentul cod sunt obligatorii pentru personalul contractual **incadrat in baza** Legii nr.53/2003- Codul Muncii, republicat cu modificarile ulterioare.
- (3) Codul de etica si conduita profesionala a personalului contractual din cadrul **Spitalului Municipal Campulung** va fi denumit in continuare, "cod de etica" sau "cod".

Art.2 Obiective

Obiectivele prezentului cod urmaresc sa asigure cresterea calitatii intregii activitati a institutiei medicale, o buna administrare in realizarea interesului public, precum si eliminarea birocratiei si a coruptiei, prin :

- Reglementarea normelor de conduita profesionala necesare realizarii unor raporturi sociale si profesionale corespunzatoare creerii si mentinerii la nivel inalt a prestigiului institutiei publice si a personalului contractual;
- Informarea publicului cu privire la conduita profesionala la care este indreptatit sa se astepte din partea personalului contractual in exercitarea functiei
- Crearea unui climat de incredere si respect reciproc intre cetateni si personalul contractual din **Spitalului Municipal Campulung**

Art.3 Principii generale

Principiile care guverneaza conduita profesionala a personalului contractual sunt urmatoarele:

- Prioritatea interesului public-principiu conform caruia personalul contractual are obligatia de a pune interesul public mai presus decat interesul personal, in exercitarea atributiilor functiei.
- Asigurarea egalitatii de tratament a pacientilor- principiu conform caruia personalul contractual are indatorirea de a aplica acelasi regim juridic in situatii identice sau similare.
- Profesionalismul-principiu conform caruia personalul contractual are obligatia de a indeplini atributiile de serviciu cu responsabilitate, competenta, eficienta, corectitudine si constinciozitate;
- Impartialitatea si nediscriminarea-principiu conform caruia angajatii contractuali trebuie sa aiba o atitudine obiectiva, neutra fata de orice interes politic, economic, religios sau de alta natura in exercitarea functiei;
- Integritatea morala-principiu conform caruia personalului contractual ii este interzis sa solicite sau sa accepte, direct sau indirect, pentru el sau pentru altul, vreun avantaj ori beneficiu moral sau material;
- Libertatea gandirii si exprimarii-principiu conform caruia personalul contractual poate sa-si exprime si sa-si fundamenteze opiniile, cu respectarea ordinii de drept si a bunelor moravuri;
- Cinstea si corectitudinea-principiu conform caruia, in exercitarea functiei si in indeplinirea atributiilor de serviciu, personalul contractual trebuie sa fie de buna credinta si sa actioneze pentru indeplinirea conforma a atributiilor de serviciu;

Art.4 Termeni

In intelesul prezentului cod, expresiile si termenii de mai jos au urmatoarele semnificatii:

1. Personal contractual ori angajat contractual-persoana incadrata si numita intr-o functie in cadrul **Spitalului Municipal Campulung**, in conditiile Legi nr.53/2003 -Codul Munci- cu modificarile si completarile ulterioare.

2. Functie-ansamblul atributiilor si responsabilitatilor stabilite, in temeiul legii, in fisa postului;

3. Interes public - acel interes care implica garantarea și respectarea de către spital, a drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale cetățenilor recunoscute de constituție, legislația internă și tratatele internaționale la care România este parte precum și îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, cu respectarea principiilor eficienței, eficacității și economicității cheltuirii resurselor;

4. Interes personal - orice avantaj material sau de altă natură urmărit sau obținut direct sau indirect, pentru sine sau pentru alții prin folosirea reputației, influenței, facilităților, relațiilor, informațiilor la care are acces, ca urmare a exercitării atribuțiilor funcției;

5. Conflict de interese - acea situație sau împrejurare în care interesul personal, direct sau indirect, al angajatului contractual contravine interesului public, astfel încât afectează sau ar putea afecta independența și imparțialitatea sa în luarea deciziilor ori îndeplinirea la timp și cu obiectivitate a îndatoririlor ce îi revin în exercitarea funcției îndeplinite.

6. Informație de interes public - orice informație care privește activitățile sau care rezultă din activitatea unității sanitare, și care este astfel stabilită de conducerea unității sanitare, în baza prevederilor legale în vigoare, indiferent de suportul ei;

7. Informație cu privire la date personale - orice informație privind o persoană indentificată sau indentificabilă;

8. vulnerabilitatea etică reprezintă orice slăbiciune în modul de funcționare al unui spital, care poate determina sau favoriza apariția unui incident de etică;

9. incidentul de etică reprezintă situația de potențială nerespectare a principiilor morale și deontologice, identificată în cadrul unui spital;

10. speța reprezintă o sesizare a unei vulnerabilități etice sau a unui incident etic în cadrul activității unui spital. Speța poate viza și serviciile externalizate din cadrul spitalului;

11. avizul de etică reprezintă decizia bazată pe prevederile legale, pe principiile morale sau deontologice, formulată de membrii Consiliului etic, referitoare la o speță. Avizul de etică are caracter obligatoriu, în baza deciziei asumate de managerul spitalului;

12. hotărârea reprezintă decizia bazată pe prevederile legale, pe principiile morale sau deontologice, pe analiza unor situații sau cazuri cu caracter similar sau pe experiența membrilor Consiliului etic, formulată de către membri. Hotărârea are caracter general și rol preventiv sau de îmbunătățire a activității spitalului din perspectiva limitării și diminuării incidentelor de etică;

13. Anuarul etic reprezintă compendiul avizelor etice și al hotărârilor Consiliului etic din cadrul unui spital, care concentrează experiența spitalului respectiv în acest domeniu, experiență ce este utilizată în inițierea de activități cu rol de prevenție la nivelul unității respective;

14. Anuarul etic național reprezintă compendiul avizelor etice și al hotărârilor formulate pentru situații sau spețe similare și care concentrează experiența consiliilor etice la nivel național, experiență ce este utilizată în inițierea de activități cu rol de prevenție la nivelul întregului sistem sanitar;

15. asociația de pacienți eligibilă pentru a fi implicată în cadrul consiliilor etice este acea asociație sau fundație legal constituită care are ca scop apărarea drepturilor pacienților sau care are activitate în domeniul asistenței oferite pacienților sau integrității în sistemul de sănătate și respectă criteriile prevăzute de lege.

Capitolul II - Norme generale de conduita profesionala a personalului Spitalului Municipal Campulung

Art. 5. - Asigurarea unui serviciu public de calitate

- (1) Personalul **Spitalului Municipal Campulung** are obligatia de a asigura un serviciu public de calitate in beneficiul pacientului, prin participarea activa la luarea deciziilor si la transpunerea lor in practica, in scopul realizarii competentelor **Spitalului Municipal Campulung**, in limitele atributiilor stabilite prin fisa postului.
- (2) In exercitarea functiei personalul **Spitalului Municipal Campulung** are obligatia de a avea un comportament profesionist, precum si de a asigura, in conditiile legii, transparenta administrativa, pentru a castiga si a mentine increderea pacientului in integritatea, impartialitatea si eficacitatea **Spitalului Municipal Campulung**.

Art. 6. - Respectarea Constitutiei si a legilor

- (1) Angajatii **Spitalului Municipal Campulung** au obligatia ca, prin actele si faptele lor, sa respecte Constitutia, legile tarii si sa actioneze pentru punerea in aplicare a dispozitiilor legale, in conformitate cu atributiile care le revin, cu respectarea eticii profesionale.
- (2) Personalul **Spitalului Municipal Campulung** trebuie sa se conformeze dispozitiilor legale privind restrangerea exercitiului unor drepturi, datorata naturii functiilor detinute.

Art. 7. - Loialitatea fata de Spitalului Municipal Campulung

- (1) Personalul **Spitalului Municipal Campulung** are obligatia de a apara cu loialitate prestigiul institutiei sanitare in care isi desfasoara activitatea, precum si de a se abtine de la orice act ori fapt care poate produce prejudicii imaginii sau intereselor legale ale acestuia.
- (2) Angajatilor **Spitalului Municipal Campulung** le este interzis:
  - a) sa exprime in public aprecieri neconforme cu realitatea in legatura cu activitatea **Spitalului Municipal Campulung**, cu politicile si strategiile acestuia ori cu proiectele de acte cu caracter normativ sau individual;
  - b) sa faca aprecieri in legatura cu litigiile aflate in curs de solutionare si in care activitatea **Spitalului Municipal Campulung** are calitatea de parte, daca nu sunt abilitati in acest sens;
  - c) sa dezvaluie informatii care nu au caracter public, in alte conditii decat cele prevazute de lege;
  - d) sa dezvaluie informatiile la care au acces in exercitarea functiei, daca aceasta dezvaluire este de natura sa atraga avantaje necuvenite ori sa prejudicieze imaginea sau drepturile **Spitalului Municipal Campulung** ori ale unor angajati contractuali, precum si ale persoanelor fizice sau juridice;
  - e) sa acorde asistenta si consultanta persoanelor fizice sau juridice, in vederea promovarii de actiuni juridice ori de alta natura impotriva statului sau **Spitalului Municipal Campulung**.
- (3) Prevederile alin. (2) lit. a)-d) se aplica si dupa incetarea raportului de munca, pentru o perioada de 2 ani, daca dispozitiile din legi speciale nu prevad alte termene.
- (4) Prevederile prezentului cod de conduita nu pot fi interpretate ca o derogare de la obligatia legala a personalului contractual de a furniza informatii de interes public celor interesati, in conditiile legii.

Art. 8. - Libertatea opiniilor

- (1) In indeplinirea atributiilor de serviciu angajatii **Spitalului Municipal Campulung** au obligatia de a respecta demnitatea functiei detinute, coreland libertatea dialogului cu promovarea intereselor autoritatii sau institutiei publice in care isi desfasoara activitatea.
- (2) In activitatea lor angajatii **Spitalului Municipal Campulung** au obligatia de a respecta libertatea opiniilor si de a nu se lasa influentati de considerente personale.
- (3) In exprimarea opiniilor, personalul **Spitalului Municipal Campulung** trebuie sa aiba o atitudine concilianta si sa evite generarea conflictelor datorate schimbului de pareri.

Art. 9. - Activitatea publica

- (1) Relatiile cu mijloacele de informare in masa se asigura de catre persoanele desemnate in acest sens de conducerea **Spitalului Municipal Campulung**, in conditiile legii.
- (2) Angajatii **Spitalului Municipal Campulung** desemnati sa participe la activitati sau dezbateri publice, in calitate oficiala, trebuie sa respecte limitele mandatului de reprezentare incredintat de conducatorul **Spitalului Municipal Campulung**.
- (3) In cazul in care nu sunt desemnati in acest sens, angajatii **Spitalului Municipal Campulung** pot participa la activitati sau dezbateri publice, avand obligatia de a face cunoscut faptul ca opinia exprimata nu reprezinta punctul de vedere oficial al **Spitalului Municipal Campulung**.

Art. 10. - Activitatea politica

In exercitarea functiei detinute, personalului **Spitalului Municipal Campulung** ii este interzis:

- a) sa participe la colectarea de fonduri pentru activitatea partidelor politice;
- b) sa furnizeze sprijin logistic candidatilor la functii de demnitate publica;
- c) sa colaboreze, atat in cadrul relatiilor de serviciu, cat si in afara acestora, cu persoanele fizice sau juridice care fac donatii ori sponsorizari partidelor politice;
- d) sa afiseze in cadrul autoritatilor sau institutiilor publice insemne ori obiecte inscriptionate cu sigla sau denumirea partidelor politice ori a candidatilor acestora.

Art. 11. - Folosirea imaginii proprii

In considerarea functiei pe care o detine, personalul **Spitalului Municipal Campulung** are obligatia de a nu permite utilizarea numelui sau a imaginii proprii in actiuni publicitare pentru promovarea unei activitati comerciale, precum si in scopuri electorale.

Art. 12. - Cadrul relatiilor in exercitarea atributiilor functiei

- (1) In relatiile cu personalul **Spitalului Municipal Campulung**, precum si cu persoanele fizice sau juridice, angajatii institutiei sunt obligati sa aiba un comportament bazat pe respect, buna-credinta, corectitudine si amabilitate.
- (2) Personalul **Spitalului Municipal Campulung** are obligatia de a nu aduce atingere onoarei, reputatiei si demnitatii persoanelor din cadrul **Spitalului Municipal Campulung**, precum si ale persoanelor cu care intra in legatura in exercitarea functiei, prin:
  - intrebuintarea unor expresii jignitoare;

- dezvaluirea aspectelor vietii private;
  - formularea unor sesizari sau plangeri calomnioase.
- (3) Personalul **Spitalului Municipal Campulung** trebuie sa adopte o atitudine impartiala si justificata pentru rezolvarea clara si eficienta a problemelor pacientilor. Personalul contractual are obligatia sa respecte principiul egalitatii pacientilor in fata legii si a **Spitalului Municipal Campulung**, prin:
- promovarea unor solutii coerente, conform principiului tratamentului nediferentiat, raportate la aceeasi categorie de situatii de fapt;
  - eliminarea oricarei forme de discriminare bazate pe aspecte privind nationalitatea, convingerile religioase si politice, starea materiala, sanatatea, varsta, sexul sau alte aspecte.

Art. 13. - Conduita in cadrul relatiilor internationale

- (1) Personalul **Spitalului Municipal Campulung** care reprezinta autoritatea sau institutia publica in cadrul unor organizatii internationale, institutii de invatamant, conferinte, seminarii si alte activitati cu caracter international are obligatia sa promoveze o imagine favorabila tarii si a **Spitalului Municipal Campulung**.
- (2) In relatiile cu reprezentantii altor state, angajatii **Spitalului Municipal Campulung** au obligatia de a nu exprima opinii personale privind aspecte nationale sau dispute internationale.
- (3) In deplasarile in afara tarii, personalul **Spitalului Municipal Campulung** este obligat sa aiba o conduita corespunzatoare regulilor de protocol si sa respecte legile si obiceiurile tarii gazda.

Art. 14. - Interdictia privind acceptarea cadourilor, serviciilor si avantajelor

Angajatii **Spitalului Municipal Campulung** nu trebuie sa solicite ori sa accepte cadouri, servicii, favoruri, invitatii sau orice alt avantaj, care le sunt destinate personal, familiei, parintilor, prietenilor ori persoanelor cu care au avut relatii de afaceri sau de natura politica, care le pot influenta impartialitatea in exercitarea functiilor publice detinute ori pot constitui o recompensa in raport cu aceste functii.

Art. 15. - Participarea la procesul de luare a deciziilor

- (1) In procesul de luare a deciziilor angajatii **Spitalului Municipal Campulung** au obligatia sa actioneze conform prevederilor legale si sa isi exercite capacitatea de apreciere in mod fundamentat si impartial.
- (2) Angajatii **Spitalului Municipal Campulung** au obligatia de a nu promite luarea unei decizii de catre spital, precum si indeplinirea atributiilor in mod privilegiat.

Art. 16. - Obiectivitate in evaluare

- (1) In exercitarea atributiilor specifice functiilor de conducere, angajatii **Spitalului Municipal Campulung** au obligatia sa asigure egalitatea de sanse si tratament cu privire la dezvoltarea carierei pentru personalul din subordine.
- (2) Personalul de conducere al **Spitalului Municipal Campulung** are obligatia sa examineze si sa aplice cu obiectivitate criteriile de evaluare a competentei profesionale pentru personalul din subordine, atunci cand propune ori aproba avansari, promovari, transferuri, numiri sau eliberari din functii ori acordarea de stimulente materiale sau morale, excluzand orice forma de favoritism ori discriminare.

- (3) Personalul contractual de conducere are obligatia de a nu favoriza sau defavoriza accesul ori promovarea in functiile contractuale pe criterii discriminatorii, de rudenie, afinitate sau alte criterii neconforme cu principiile prevazute la art. 3.

Art. 17. - Folosirea abuziva a atributiilor functiei detinute

- (1) Personalul **Spitalului Municipal Campulung** are obligatia de a nu folosi atributiile functiei detinute in alte scopuri decat cele prevazute de lege.
- (2) Prin activitatea de luare a deciziilor, de consiliere, de evaluare sau de participare la anchete ori actiuni de control, personalul **Spitalului Municipal Campulung** nu poate urmari obtinerea de foloase sau avantaje in interes personal ori producerea de prejudicii materiale sau morale altor persoane.
- (3) Angajatii **Spitalului Municipal Campulung** au obligatia de a nu interveni sau influenta vreo ancheta de orice natura, din cadrul institutiei sau din afara acesteia, in considerarea functiei pe care o detin.
- (4) Angajatii **Spitalului Municipal Campulung** au obligatia de a nu impune altor angajati ai spitalului sa se inscrie in organizatii sau asociatii, indiferent de natura acestora, ori de a nu le sugera acest lucru, promitandu-le acordarea unor avantaje materiale sau profesionale.

Art. 18. - Utilizarea resurselor publice

- (1) Personalul **Spitalului Municipal Campulung** este obligat sa asigure ocrotirea proprietatii publice si private a statului si a unitatilor administrativ-teritoriale, sa evite producerea oricarui prejudiciu, actionand in orice situatie ca un bun proprietar.
- (2) Personalul **Spitalului Municipal Campulung** are obligatia sa foloseasca timpul de lucru, precum si bunurile apartinand spitalului numai pentru desfasurarea activitatilor aferente functiei detinute.
- (3) Personalul **Spitalului Municipal Campulung** trebuie sa propuna si sa asigure, potrivit atributiilor care ii revin, folosirea utila si eficienta a banilor publici, in conformitate cu prevederile legale.
- (4) Personalului **Spitalului Municipal Campulung** care desfasoara activitati publicistice in interes personal sau activitati didactice ii este interzis sa foloseasca timpul de lucru ori logistica autoritatii sau a institutiei publice pentru realizarea acestora.

Art. 19. - Limitarea participarii la achizitii, concesiuni sau inchirieri

- (1) Orice angajat al **Spitalului Municipal Campulung** poate achizitiona un bun aflat in proprietatea privata a statului sau a unitatilor administrativ-teritoriale, supus vanzarii in conditiile legii, cu exceptia urmatoarelor cazuri:
  - a) cand a luat cunostinta, in cursul sau ca urmare a indeplinirii atributiilor de serviciu, despre valoarea ori calitatea bunurilor care urmeaza sa fie vandute;
  - b) cand a participat, in exercitarea atributiilor de serviciu, la organizarea vanzarii bunului respectiv;
  - c) cand poate influenta operatiunile de vanzare sau cand a obtinut informatii la care persoanele interesate de cumpararea bunului nu au avut acces.

- (2) Dispozițiile alin. (1) se aplică în mod corespunzător și în cazul concesiunii sau închirierii unui bun aflat în proprietatea publică ori privată a statului sau a unităților administrative teritoriale.
- (3) Angajații **Spitalului Municipal Campulung** le este interzisă furnizarea informațiilor referitoare la bunurile proprietate publică sau privată a statului ori a unităților administrative-teritoriale, supuse operațiunilor de vânzare, concesiune sau închiriere, în alte condiții decât cele prevăzute de lege.
- (4) Prevederile alin. (1)-(3) se aplică în mod corespunzător și în cazul realizării tranzacțiilor prin interpus sau în situația conflictului de interese.

CAPITOLUL III

Coordonarea și controlul aplicării normelor de etică și conduită profesională pentru personalul contractual

Art.20.(1) În scopul aplicării eficiente a dispozițiilor prezentului cod de conduită, conducerea spitalului va desemna un angajat, pentru consiliere etică și monitorizarea respectării normelor de conduită.

(2) Consilierul de etică exercită următoarele atribuții:

- a) acordarea de consultanță și asistență salariaților Spitalului Municipal Campulung cu privire la respectarea normelor de conduită;
- b) monitorizarea aplicării prevederilor prezentului cod de conduită în cadrul entității;
- c) întocmirea de rapoarte trimestriale privind respectarea normelor de conduită de către salariații din cadrul Spitalului Municipal Campulung.

(3) Atribuțiile prevăzute de alin.(2) se exercită în baza deciziei emise de managerul spitalului, fișa postului angajatului desemnat pentru consiliere etică, fiind completată cu atribuția distinctă de consiliere etică și monitorizare a respectării normelor de conduită etică.

(4) Rapoartele prevăzute la alin.(2) lit.c se comunică Consiliului de etică existent la nivelul spitalului pentru:

- (a) indentificarea cauzelor care determină încălcarea normelor de conduită etică și profesională de către salariații spitalului;
- (b) indentificarea modalităților de prevenire a încălcării normelor de conduită etică și profesională;
- (c) adoptarea măsurilor pentru reducerea și eliminarea cazurilor de nerespectare a prevederilor legale.

Art.21-Sesizarea

- (1) Conducerea **Spitalului Municipal Campulung** poate fi sesizată de orice persoană cu privire la:
  - Încălcarea prevederilor prezentului cod de către angajații contractuali;
  - Constrângerea sau amenințarea exercitată asupra unui salariat pentru a-l determina să încalce dispoziții legale în vigoare ori să le aplice necorespunzător;

- (2) Sesizarea prevazuta la alin.1 nu exclude sesizarea organului disciplinar competent, potrivit legii-comisia de disciplina, consiliul de etica al spitalului constituit in baza prevederilor O.M.S.nr.1209/04.10.2006.
- (3) Angajatii contractuali nu pot fi sanctionati sau prejudiciati in nici un fel pentru sesizarea cu buna credinta a organelor disciplinare competente, in conditiile legii.
- (4) Conducerea **Spitalului Municipal Campulung** va verifica actele si faptele pentru care au fost sesizate, prin organul disciplinar competent investit cu solutionarea sesizarii, cu respectarea confidentialitatii privind identitatea persoanei care a facut sesizarea.
- (5) In cazul in care in situatia sesizata este implicat conducatorul spitalului ori directorii acesteia, competenta in solutionarea sesizarii o are structura ierarhic superioara institutiei , respectiv Consiliul Local Campulung.

Art.22-Solutionarea sesizari.

- (1) Rezultatele cercetarii actelor si faptelor depuse spre analiza si verificare organului disciplinar competent investit cu solutionarea sesizarii, vor fi consemnate intr-un raport scris in care se va preciza explicit fie cazul de incalcare a codului de etica si deontologie profesionala, fie a normelor de conduita in relatia pacient-medic-asistenta, fie a normelor de disciplina a muncii, fie cazul de incalcare a drepturilor pacientilor, fie alte situatii dupa caz.
- (2) Raportul organului disciplinar competent, potrivit legii, va cuprinde si masurile impuse de rezultatul cercetarii, in raport cu gravitatea abaterii, avandu-se in vedere urmatoarele:

-imprejurarile in care fapta a fost savarsita;

-gradul de vinovatie al angajatului contractual;

-consecintele abaterii;

-comportarea generala in serviciu a angajatului contractual;

-eventualele sanctiuni disciplinare suferite anterior de catre angajatul contractual;

(3) In cazul in care organul disciplinar competent investit cu solutionarea sesizarii, apreciaza ca complexitatea si gravitatea acuzelor aduse angajatului contractual sunt de natura a afecta grav onoarea, prestigiul profesiei si moralitatea profesionala in randul corpului profesional din care face parte, in conformitate cu prevederile legale si regulamentelor specifice profesiei, ale statutelor si ale codurilor etice si de deontologie profesionala poate propune transmiterea sesizarii in vederea cercetarii si solutionarii catre organele de cercetarea disciplinara organizate la nivelul organismelor profesionale

(4) Rezultatele cercetarilor actelor si faptelor depuse spre analiza si verificare organului disciplinar competent, potrivit legii, vor fi comunicate:

1.angajatului sau persoanei care a formulat sesizarea;

2.angajatului care face obiectul sesizarii

(5) Rezultatele activitatii de centralizare a sesizarilor sau petitiilor se consemneaza intr-un raport anual al Consiliului etic al spitalului, pe baza caruia conducerea Spitalului Municipal Campulung va formula recomandari cu privire la modul de corectare a deficientelor constatate si trebuie sa cuprinda:

1.numarul si obiectul sesizarilor privind cazurile de incalcare a normelor de conduita profesionala;

2.categoriile si numarul de angajatii contractuali care au incalcat normele de conduita morala si profesionala;

3.cauzele si consecintele nerespectarii prevederilor prezentului cod de conduita.

4.evidentierea cazurilor in care personalului contractual I s-a cerut sa actioneze sub presiunea factorului politic.

CAPITOLUL IV

Etica si deontologia medicilor

Art.23-Domeniul de aplicare si principii generale

- (1) Sanatatea omului este telul suprem al actului medical. Obligatia medicului consta in a apara sanatatea fizica si mentala a omului, in a usura suferintele, in respectul vietii si demnitatii persoanei umane, fara discriminari in functie de varsta, sex, rasa, etnie, religie, nationalitate, conditie sociala, ideologie politica sau orice alt motiv, in timp de pace, precum si in timp de razboi. Respectul datorat persoanei umane nu inceteaza nici dupa decesul acesteia.
- (2) In exercitarea profesiei sale medicul este obligat sa respecte drepturile fundamentale ale omului si principiile etice in domeniul biomedical. Este interzis medicului, in exercitarea profesiei sale, sa impuna pacientului opiniile sale personale de orice natura ar fi acestea.
- (3) Medicul nu trebuie sa inceteze niciodata, in decursul vietii sale profesionale, sa isi insuseasca achizitiile stiintei medicale, in scopul imbunatatirii cunostintelor sale medicale.
- (4) Medicul trebuie ca in conformitate cu abilitatile si cunostintele sale, sa contribuie la informarea obiectiva a publicului si autoritatilor medicale in ceea ce priveste problemele medicale.
- (5) Medicul care ofera informatii medicale in mass-media trebuie sa verifice modul in care afirmatiile sale sunt facute publice si sa ia atitudine in cazul denaturarii acestora.

Art.24-Despre independenta profesionala a medicului si responsabilitate

- a) Medicul are independenta profesională absolută, libertatea absolută a prescripțiilor și actelor medicale pe care le considera necesare, în limitele competenței sale, și este răspunzător pentru acestea. În cazul limitării prin constrângeri administrative și/sau economice a independentei sale, medicul nu este răspunzător;
- b) Medicul nu va garanta vindecarea afecțiunii pentru care pacientul i s-a adresat;
- c) În activitatea medicală ce se desfășoară în echipa (secții de spital, proces de învățământ medical tip rezidentiat), răspunderea pentru actele medicale aparține șefului echipei, în limitele atribuțiilor administrative de coordonare, și medicului care efectuează direct actul medical, în limitele competenței sale profesionale și rolului care i-a fost atribuit de șeful echipei. În echipele interdisciplinare, șeful echipei se considera a fi medicul din specialitatea în care s-a stabilit diagnosticul major de internare, dacă nu exista reglementări speciale care să prevadă altfel;
- d) Încredințarea totală sau parțială a obligațiilor proprii către alte persoane, în lipsa controlului personal, constituie abatere deontologică;
- e) Exprimarea consimțământului informat al pacientului pentru tratament nu înlătură responsabilitatea medicului pentru eventualele greșeli profesionale;

Art.25 Secretul profesional:

- a) Secretul profesional este obligatoriu, cu excepția situațiilor prevăzute de lege;
- b) Fac obiectul secretului profesional tot ceea ce medicul, în timpul exercitării profesiei sale, a aflat direct sau indirect în legatura cu viata intima a bolnavului, a familiei, a apartinatorilor, precum și probleme de diagnostic, prognostic, tratament, diverse circumstanțe în legatura cu boala. Secretul profesional persista și după terminarea tratamentului sau decesul pacientului;
- c) Secretul profesional trebuie păstrat și fata de apartinatori, dacă pacientul nu dorește altfel;
- d) Secretul profesional trebuie păstrat fata de colegi, cadre sanitare și instituțiile medicale care nu sunt implicate în actul medical al pacientului în cauza;
- e) În comunicările științifice cazurile vor fi în asa fel prezentate încât identitatea bolnavului sa nu poată fi recunoscuta;
- f) În cazul în care nu este contrar intereselor pacientului, medicul curant va permite accesul mass-media la pacient numai cu acceptul acestuia. Medicii șefi ai unităților medicale sunt obligați sa ia toate măsurile în asa fel încât accesul mass-media la pacient sa se facă numai cu acceptul medicului curant și al pacientului. Acordarea de informații cu privire la un anumit caz se poate face numai cu acordul pacientului, al medicului curant și al șefului unității medicale;
- g) Evidentele medicale trebuie păstrate ca materiale secrete profesionale;

Art.26 Reguli generale de comportament în activitatea medicală:

- a) Medicul nu poate trata un pacient fără a-l examina medical în prealabil, personal. Numai în cazuri excepționale, de urgenta sau în cazuri de forta majoră (îmbolnăviri pe nave maritime aflate în mers, pe avioane în zbor, locuri inaccesibile în timp util) se vor da indicații de tratament prin mijloace de telecomunicații;
- b) Medicul poate executa o activitate medicală doar dacă are pregătire și practica suficienta pentru aceasta. Aceasta prevedere nu se aplica în cazuri de urgenta vitala, care nu poate fi rezolvată altfel;
- c) Medicul poate utiliza numai aparate de diagnostic sau tratament autorizate și pentru manuirea cărora are pregătire ori suficienta practica;
- d) Dacă în urma examinării sau în cursul tratamentului medicul considera ca nu are suficiente cunoștințe ori experienta pentru a asigura o asistenta corespunzătoare, va solicita un consult, prin orice mijloace, cu alți specialiști sau va indruma bolnavul către aceștia;
- e) În caz de pericol de moarte iminent, medicul va rămâne lângă pacient atât timp cat este nevoie de ajutorul lui profesional;
- f) Pacientul nevindecabil va fi tratat cu aceeași grija și aceeași atentie ca și cel care are sanse de vindecare;

g) Medicul va informa pacientul asupra bolii acestuia, tratamentului necesar și a șanselor de însănătoșire. Medicul va evita să trezească prin comportamentul lui imaginea unei boli mai grave decât este ea în realitate;

h) Medicul va păstra o atitudine de strictă neutralitate și neamestec în problemele familiale ale bolnavului, exprimându-și părerea numai dacă este solicitat și numai dacă intervenția este motivată de interesul sănătății bolnavului;

i) Medicul nu trebuie să se implice în problemele legate de interesele materiale din familia bolnavului sau.

Art.27 Obligatorietatea acordării asistenței medicale:

a) Medicul care se găsește în prezența unui bolnav sau rănit în pericol are obligația să îi acorde asistența la nivelul posibilităților momentului și locului ori să se asigure că cel în cauză primește îngrijirile necesare.

b) În caz de calamități naturale sau accidente în masă, medicul este obligat să răspundă la chemare, chiar să își ofere de bunăvoie serviciile medicale imediat ce a luat cunoștința despre eveniment.

c) Medicul poate refuza acordarea de îngrijiri de sănătate din motive personale sau profesionale temeinice, îndrumând pacientul spre alte surse de îngrijire medicală, cu excepția situațiilor de urgență.

(d) Medicul este obligat să pună la dispoziție confratelui care preia pacientul toate informațiile medicale referitoare la caz.

Art.28 Întreținerea și folosirea cunoștințelor profesionale. Educația medicală continuă:

a) Medicii au datoria de a-și perfecționa continuu cunoștințele profesionale;

b) În folosirea unor metode terapeutice noi trebuie să primeze interesul pacientului, iar acestea nu pot fi utilizate decât după evaluarea raportului risc-beneficiu;

Art.29 Integritatea și imaginea medicului:

a) Medicul trebuie să fie model de comportament etico-profesional, contribuind la creșterea nivelului său profesional și moral, a autorității și prestigiului profesiunii medicale pentru a merita stima și încrederea pacienților și a colaboratorilor;

b) Medicul nu trebuie să se folosească de un mandat electoral, o funcție administrativă sau de alte autorități pentru a-și crește clientela;

c) Medicul poate folosi numai titlul la care are dreptul, conform pregătirii sale profesionale;

- d) Informarile privind serviciile medicale sunt acceptate, cu condiția sa fie corecte, și se pot referi la sediul profesional, orele de funcționare, conducerea instituției medicale, specialitatea și titlul medicului, metodele de diagnostic și tratament folosite (aceste informații trebuie sa se refere numai la metode de diagnostic și tratament fundamentate științific și acceptate în lumea medicală. Nu trebuie sa conțină informații eronate sau care ar putea induce pacientii în eroare) Informațiile menționate nu trebuie sa induca pacientilor impresia ca neapelarea la serviciile medicului respectiv le poate pune în pericol starea de sănătate fizica sau psihică;
- e) Medicul nu poate face reclama unor medicamente sau bunuri medicale de consum. Menționarea denumirii unor medicamente sau bunuri medicale în cuprinsul unor articole, cărți, facuta în scop științific, nu se considera reclama;
- f) Medicul nu trebuie sa facă propaganda în mediile nemedicale sau chiar medicale unor procedee de diagnostic ori tratament insuficient probate, fără sa sublinieze și rezervele ce se impun;
- g) Este contrară eticii înțelegerea dintre doi medici, între medic și farmacist sau între medic și un cadru auxiliar pentru obținerea de avantaje materiale;
- h) Este interzisă medicului practician implicarea în distribuirea unor remedii, aparate sau produse medicamentoase autorizate ori neautorizate;
- i) Este interzisă practicarea de către medic a unor activități care dezonoreaza profesia medicală. Orice medic trebuie sa se abțină, chiar în afară vieții profesionale, de la acte de natura sa ducă la desconsiderarea acesteia;
- j) Medicul nu poate fi obligat sa își exercite profesia în condiții ce ar putea compromite calitatea îngrijirilor medicale și a actelor sale profesionale, cu excepția urgentelor medico-chirurgicale vitale;
- k) Medicul nu poate propune sau aplica pacientului ca benefice ori lipsite de riscuri remedii sau procedee iluzorii ori insuficient probate. Orice practica nestiințifică este interzisă;
- l) Este interzisă acordarea de facilități, colaborarea sau sprijinirea oricărei persoane care practica ilegal medicina. Medicul are obligația de a sesiza existenta unor astfel de situații colegiului teritorial al medicilor;

Art.30 Onorarii și atragerea bolnavilor

- a) Este interzisă emiterea oricărui document medical care ar aduce pacientului un avantaj material nejustificat sau ilicit;
- b) Este interzisă medicului practicarea concurenței neloiale, inclusiv prin practicarea unor tarife minimale, vadit disproportionat fata de costul real al serviciului medical, în scopul atragerii clientelei.
- (c) Este admis serviciul gratuit în scopuri filantropice, cu informarea colegiului teritorial al medicilor cel mai târziu la 3 zile după acordarea asistenței medicale;

Art.31-Indatoriri fata de bolnavi

- (1) Respectarea drepturilor persoanei

a) Medicul trebuie sa respecte dreptul persoanei în privinta opțiunii libere asupra medicului sau curant și chiar sa faciliteze aceasta posibilitate;

b) Un medic care este solicitat sau are obligația sa examineze o persoana privată de libertate ori sa dea îngrijiri în mediu carceral nu poate nici direct, nici indirect, fie și numai prin simpla sa prezenta, sa cautioneze sau sa favorizeze atingerea integrității fizice ori psihice a vreunui deținut, inclusiv a demnității acestuia. Dacă medicul constata ca persoana privată de libertate a suportat maltratari, are obligația sa informeze autoritatea judiciară;

(2) Relația cu pacientul

a) Exercițarea profesiei medicale nu trebuie facuta impersonal, ci incercand stabilirea unei relații umane cu pacientul, pentru ca, la nevoie, compasiunea din partea medicului sa nu para un act formal;

b) Este interzis ca medicul curant sa întrețină relații sexuale cu pacientii săi sau sa-i supună pe aceștia unor acte degradante pentru fiinta umană;

c) Medicul trebuie sa dea dovada de diligența maxima în stabilirea diagnosticului, tratamentului adecvat și în evitarea complicațiilor previzibile la pacientul aflat în îngrijirea sa;

d) Prescripțiile medicale trebuie formulate cat mai clar, medicul asigurându-se ca a fost înțeles complet de către bolnav și anturajul acestuia, mergand pana la încercarea de a supraveghea executarea tratamentului;

e) Din momentul în care a răspuns unei solicitări, medicul este automat angajat moral sa asigure bolnavului în cauza îngrijiri conștiincioase și devotate, inclusiv prin trimiterea pacientului la o unitate medicală sau la un specialist cu competente superioare;

f) Medicul curant are obligația de a face toate demersurile medicale pentru a facilita pacientului sau obținerea drepturilor sale ce decurg din starea de boala;

g) În caz de război, cataclisme, epidemii și atentate, medicul nu are dreptul sa își abandoneze bolnavii, cu excepția unui ordin formal al unei autorități competente în conformitate cu legea;

(3) Consimțământul

a) Pentru orice intervenție medicală diagnostica sau terapeutică este necesar consimțământul informat al pacientului;

b) Consimțământul pacientului va fi exprimat în condițiile legii;

c) Consimțământul va fi dat după informarea pacientului asupra diagnosticului, prognosticului, alternativelor terapeutice, cu riscurile și beneficiile acestora;

d) În situația pacienților minori, incompetenți sau care nu își pot exprima vointa, consimțământul va aparține reprezentanților legali. Dacă medicul curant apreciază ca decizia reprezentantului legal nu este în interesul pacientului, se constituie o comisie de arbitraj de specialitate pentru a evalua cazul și a lua decizia;

e) În situații de urgenta, când este pusă în pericol viata pacientului, iar acesta nu își poate exprima vointa și rudele sau reprezentanții legali nu pot fi contactati, consimțământul este implicit, iar medicul va face tot ceea ce este posibil pentru salvarea pacientului, urmând ca informarea acestuia sa se facă ulterior;

f) Prognosticul grav va fi impartasit pacientului cu prudenta și tact, ținându-se cont de starea psihică a acestuia. Prognosticul va fi dezvaluit și familiei doar dacă pacientul consimte la aceasta. În cazul în care se considera ca dezvaluirea prognosticului infaust va dăuna pacientului sau atunci când acesta nu dorește sa afle, prognosticul poate fi dezvaluit familiei;

Art.32 Probleme ale îngrijirii minorilor

a) Medicul trebuie sa fie apărătorul intereselor medicale ale copilului bolnav atunci când apreciază ca starea de sănătate a copilului nu este bine inteleasa sau nu este suficient de bine protejata de anturaj;

b) Dacă medicul apreciază ca un minor este victima unei agresiuni sau privatiuni, are obligația de a-l proteja uzand de prudenta și anuntand autoritatea competenta;

Art.33 Eliberarea de documente

a) Este interzisă eliberarea pentru bolnav a unor certificate de complezenta sau a unor rapoarte tendențioase. Orice act medical va oglindi realitatea obiectivă;

b) Medicul poate emite certificate, atestate și documente permise de lege, pe baza propriilor sale constatări și a examenelor necesare în acest scop. Este interzis ca informațiile medicale sa fie prezentate deformat sau ascunse. Documentele medicale vor respecta forma prevăzută de lege. Documentele medicale nu trebuie sa conțină mai multe date decât este necesar scopului pentru care acestea sunt întocmite și eliberate;

c) Persoana la care se referă documentul medical emis are dreptul de a fi informată cu privire la conținutul acestuia;

Art.34 Îndatoriri fata de public

a) Medicul chemat într-o familie ori colectivitate trebuie sa se îngrijească de respectarea regulilor de igiena și de profilaxie. El va semnala bolnavului și anturajului responsabilitatea ce revine acestora fata de ei înșiși, dar și fata de comunitate și colectivitate;

b) Medicul are obligația morala de a aduce la cunostinta organelor competente orice situație de care afla și care reprezintă un pericol pentru sănătatea publica.

Art.35-Relatiile medicului cu colegii si colaboratorii.Cofraternitatea.

a) Medicul trebuie sa isi trateze confratii asa cum ar dori el insusi sa fie tratat de ei.In baza spiritului de corp profesional, medicii isi datoreaza asistenta morala.

b) Schimbul de informatii intre medici privind pacientii trebuie sa se faca obiectiv si in timp util in asa fel ca asistenta medicala a pacientilor sa fie optima.

c) Daca un medic are neintelegeri cu un confrate trebuie sa prevaleze concilierea potrivit Statutului Colegiului Medicilor din Romania.Este interzisa raspandirea de comentarii ce ar putea sa prejudicieze reputatia profesionala a unui confrate. Medicii trebuie sa ia apararea unui confrate atacat pe nedrept.

d) Constituie incalcarea regulilor etice blamarea si defaimarea(critica pregatirii sau activitatii lor medicale) in fata bolnavilor, apartinatorilor a personalului sanitar etc. precum si orice expresie sau act capabil sa zdruncine increderea in medicul curant si in autoritatea acestuia.

e) Atunci cand un medic ia cunostinta despre greseli etice sau profesionale care aduc atingere imaginii profesiei, comise de catre un coleg, trebuie sa ia atitudine cu tact, incercand sa discute problema cu

confratele in cauza. Daca aceasta nu da rezultate, medicul are obligatia sa discute cazul in cadrul Colegiul Medicilor din Romania, inainte de a se adresa altor autoritati competente.

Art.36-Consultul medical

(1) Ori de cate ori medicul considera necesar sa ceara parerea unui coleg pentru elucidarea diagnosticului, formarea planului terapeutic sau a indicatiei unei interventii, acesta va propune, de acord cu bolnavul sau apartinatorii lui si tinand cont de preferintele acestuia, un consult cu alti confrati.

(2) Consultul este organizat de medicul curant si este recomandabil ca medicii chemati pentru consult sa examineze bolnavul in prezenta medicului curant. Apoi medicii se retrag pentru a discuta cazul.

(3) Dupa ce au cazut de acord, medicul curant comunica bolnavului sau apartinatorilor acestuia rezultatul consultului. Daca exista divergente de pareri, se va proceda, dupa caz, la completarea examenilor, internarea in spital, largirea consultului prin invitarea altor specialisti. In consultul medical se va pastra o atmosfera de stima si respect reciproc, nu se va manifesta superioritate fata de medicul curant. Discutiile cazului si observatiile critice nu se vor face in fata bolnavului sau altor persoane straine, chiar daca este vorba de medici subordonati.

(4) Un medic care a fost chemat pentru un consult nu trebuie sa revada ulterior pacientul din proprie initiativa si fara aprobarea medicului curant. In cazul colaborarii mai multor medici pentru examinarea sau tratamentul aceluiasi pacient, fiecare practician isi asuma responsabilitatea personala. Este interzis transferul de sarcini si responsabilitati privind indicatiile de investigatii, prescrierea de medicamente sau concedii medicale catre alti medici care nu au participat la consultul medical.

(5) Daca in urma unui consult avizul celor chemati difera fundamental de cel al medicului curant, pacientul trebuie informat. Medicul curant este liber sa se retraga daca parerea medicilor chemati la consult prevaleaza in opinia pacientului sau a anturajului acestuia. Pacientul aflat in tratamentul unui coleg poate fi asistat de orice confrate pentru probleme incidente urgente, cu informarea prealabila sau ulterioara a medicului. Daca propunerea pentru un consult medical vine din partea pacientului sau a anturajului acestuia medicul are obligatia organizarii modalitatii de consult. In cazul in care medicul curant nu este de acord se poate retrage fara explicatii. In urma consultului se va redacta un document semnat de participanti. Daca documentul nu este redactat, se considera ca participantii la consult sustin punctul de vedere al medicului curant.

Art.37-Raporturi cu alti profesionisti din domeniul medical

Medici vor avea raporturi bune, in interesul pacientilor, cu ceilalti profesionisti din domeniul medical.

Art.38-Reguli privind cercetarea medicala/studii clinice pe subiecti umani.

- (1) Cercetarea medicala/studiul clinic pe subiectii umani se face cu respectarea prevederilor conventiilor si declaratiilor internationale la care Romania este parte semnatar si a dispozitiilor legale nationale emise in vederea reglementarilor acestora.
- (2) Medicul implicat in cercetarea biomedicala are datoria de a promova si a proteja viata, sanatatea, intimitatea si demnitatea subiectilor umani care participa la cercetare/studiu. In desfasurarea cercetarii medicale/studiului clinic pe subiectii umani trebuie acordata o protectie deosebita populatiilor vulnerabile, cum ar fi :

a) persoane dezavantajate din punct de vedere economic si medical ;

- b) persoane care nu isi pot da consimtamantul pentru participarea intr-o cercetarea medicala/studiu clinic (minori, persoane care datorita starii lor nu isi pot exprima vointa)
- c) persoane care sunt susceptibile a-si da consimtamantul sub presiune(ex.persoane in detentie,militari)
- d) persoane care nu beneficiaza personal din cercetare/studiu.
- e) persoane pentru care cercetarea medicala/studiul clinic este combinata cu ingrijirea medicala.

(3) In cercetarea medicala/studiul pe subiectii umani, binele individului primeaza asupra binelui societatii in general si al stiintei. Cercetarea medicala/studiul clinic in scopul progresului medical trebuie sa se faca doar in ultima instanta pe subiectii umani. Aceasta trebuie sa se efectueze in conformitate cu datele stiintifice existente, cu alte surse relevante de informare si cu datele obtinute din experimentarea pe animale, atunci cand aceasta este posibila. Principalul scop al cercetarii medicale/studiului clinic pe subiectii umani este de a imbunatati metodele profilactice, diagnostice si de tratament, intelegerea etiologiei si a protogenezei unei afectiuni. Nu se poate intreprinde nici o cercetare pe o persoana , decat daca sunt intrunite cumulativ urmatoarele conditii :

- a) nu exista nici o metoda alternativa la cercetarea pe fiinte umane, de eficacitate comparabila ;
- b) riscurile la care se poate expune persoana nu sunt disproportionate in comparatie cu beneficiile potentiale ale cercetarii ;
- c) proiectul de cercetare a fost aprobat de institutiile competente dupa ce a facut obiectul unei examinari independente asupra pertinentei sale stiintifice, inclusiv a unei evaluari a importantei obiectivului cercetarii precum si al unei examinari pluridisciplinare a acceptabilitatii sale pe plan etic ;
- d) persoana pe care se fac cercetari a fost informata asupra drepturilor sale si asupra garantiilor pentru protectia sa ;
- e) exista consimtamantul participantilor ;
- f) protocolul cercetarii trebuie sa fie evaluat de o comisie de etica interna a institutiei medicale, comisie de specialitate care functioneaza ca un organism independent, constituit din membri cu profesie in afara domeniului medical/stiintific, a caror responsabilitate este sa asigure protectia drepturilor, siguranta si starea de bine a subiectilor umani inclusi in studiul clinic ; Comisia de etica ce efectueaza evaluarea proiectului trebuie sa fie informata cu privire la desfasurarea studiului/cercetarii si are dreptul de a monitoriza cercetarile/studiile in derulare.Cercetarea medicala/studiul clinic pe subiectii umani trebuie efectuata numai de persoane calificate in acest sens.Aceste persoane au responsabilitatea privind subiectii implicati in cercetare/studiu, chiar daca acestia si-au exprimat consimtamantul informat pentru participare.

(4) Experimentul clinic (cercetarea fara scop terapeutic) este admisibil din punct de vedere etic daca nu comporta nici un risc serios previzibil. Cercetatorii care conduc experimentul clinic sunt obligati sa-l intrerupa daca apare pericolul vatamarii sanatatii subiectului sau cand acesta cere sistarea experimentului ;

(5) Impunerea cu forta sau prin inducerea in eroare a experimentului pe om constituie o grava incalcare a principiilor eticii medicale. Participarea subiectilor umani in cercetare se poate face numai voluntar si numai dupa ce acestia au fost informati adecvat cu privire la : scopurile, metodele cercetarii, riscurile si beneficiile anticipate.De asemenea, subiectii trebuie informati ca se pot retrage oricand din cercetare fara ca acest lucru sa ii prejudicieze in vreun fel ;

(6) În toate cazurile de cercetări/studii clinice, pentru verificarea pe om a eficacității unor metode de diagnostic sau de tratament se va respecta riguros condiția consimțământului voluntar al subiectului.

(7) Experimentarea umană trebuie să respecte un număr de reguli :

- a) să fie precedată de o serioasă experimentare pe animal ;
- b) subiectul să accepte voluntar, să fie major, în stare de libertate și perfect informat despre riscuri ;
- c) În cazul unor maladii incurabile, la subiecți în stadiu terminal, remediul nu trebuie să provoace suferințe suplimentare și să existe șanse rezonabile de a fi util ;
- d) nu pot fi experimentate remedii care ar altera psihicul sau conștiința morală ;

(8) Se interzice orice activitate terapeutică sau experimentală pe om din simple rațiuni de orgoliu profesional sau științific, de al cărui rezultat nu poate beneficia majoritatea indivizilor sau care lezează principiile culturale sau morale ale comunității ;

(9) Experimentele privind clonarea ființei umane sunt interzise.

Art.39 Exercițiul medicinei de expertiză judiciară

- (1) Subiectul va fi informat în prealabil despre sensul examinării, de către expertul care nu a avut niciodată nici o relație de un gen oarecare cu cel expertizat, ceea ce i-ar putea influența raționamentele. În acest din urmă caz expertul are obligația de a se recuza, informând forurile competente cu privire la motivele recuzării.
- (2) Expertizatul îl poate recuza pe expert, acesta trebuind să se supună dorinței expertizatului.
- (3) Raportul final nu va conține decât elemente de răspuns la chestiunile puse în decizia de numire a expertului. În rest, expertul este supus secretului profesional.

Art.40 - Atentarea la viața și integritatea fizică a bolnavului. Eutanasia

- (1) Medicul trebuie să încerce reducerea suferinței bolnavului incurabil, asigurând demnitatea muribundului.
- (2) Se interzice cu desăvârșire eutanasia, adică utilizarea unor substanțe sau mijloace în scopul de a provoca decesul unui bolnav, indiferent de gravitatea și prognosticul bolii, chiar dacă a fost cerut insistent de un bolnav perfect conștient.
- (3) Medicul nu va asista sau îndemna la sinucideri ori autovătămări prin sfaturi, recomandări, împrumutarea de instrumente, oferirea de mijloace. Medicul va refuza orice explicație sau ajutor în acest sens.
- (4) Nici o mutilare nu poate fi practică fără o justificare medicală evidentă, serios documentată și fără consimțământul informat al pacientului, cu excepția situațiilor de urgență cu risc vital.
- (5) Prin actele sale profesionale, de investigație sau terapeutice, medicul nu trebuie să supună pacientul nici unui risc nejustificat, chiar dacă există cererea expresă a acestuia din urmă.
- (6) Întreruperea de sarcină poate fi practică în cazurile și în condițiile prevăzute de lege. Orice medic este liber să refuze fără explicații cererea de întrerupere voluntară a sarcinii.

CAPITOLUL V

Etica și deontologia farmacistului

Art.41 Principii generale

- (1) Principiile fundamentale în baza cărora se exercită profesia de farmacist sunt următoarele:

- a) exercitarea profesiei se face exclusiv in respect fata de viata si de persoana umana;
- b) in orice situatie primeaza interesul pacientului si sanatatea publica
- c) respectarea in orice situatie a drepturilor pacientului
- d) colaborarea ori de cate ori este cazul cu toti factorii implicati in asigurarea starii de sanatate a pacientului;
- e) adoptarea unui rol activ fata de informarea si educatia sanitara a publicului, precum si fata de combaterea toxicomaniei, polipragmaziei, dopajului, automedicatiei si altor flageluri;
- f) acordarea serviciilor farmaceutice se face la cele mai inalte standarde de calitate posibile pe baza unui inalt nivel de competenta stiintifica, aptitudini practice si performante profesionale, in concordanta cu progresele stiintei si practicii farmaceutice;
- g) in exercitarea profesiei farmacistii trebuie sa dovedeasca loialitate si solidaritate unii fata de altii in orice imprejurare, sa isi acorde colegial ajutor si asistenta pentru realizarea indatoririlor profesionale.
- h) Farmacisti trebuie sa se comporte cu stima si demnitate profesionala si sa nu prejudicieze in nici un fel profesia de farmacist sau sa submineze increderea publica in aceasta.

- (2) In situatia in care alegerea solutiei pentru rezolvarea unei probleme nu este prevazuta in normele legale, farmacistul trebuie sa ia o decizie concordanta cu etica profesiei si sa isi asume responsabilitatea
- (3) Pentru respectarea principiilor de mai sus farmacistul trebuie sa isi pastreze independenta si libertatea profesionala conform juramantului profesiei.
- (4) Colegiul Farmacistilor din Romania garanteaza mentinerea standardelor profesionale la cel mai inalt nivel posibil, in scopul ocrotirii sanatatii publice, prin supravegherea respectarii de catre farmacisti a indatoririlor profesionale si a eticii profesionale, precum si prin apararea independentei, onoarei si demnitatii profesionale.

Art.42-Responsabilitatea personala si independenta farmacistilor

(1) In vederea indeplinirii atributiilor farmacistul in timpul exercitarii actului profesional, este obligat sa respecte urmatoarele reguli:

- a) sa isi exercite profesia in conformitate cu procedurile standard de operare scrise, prevazute de regulile de buna practica din domeniul sau de activitate;
- b) sa isi indeplineasca indatoririle profesionale cu competenta, in termenele stabilite;
- c) sa profeseze doar in acele posturi in care i se permite sa isi respecte indatoririle esentiale ca farmacist, libertatea de decizie si independenta profesionala;
- d) sa accepte acele posturi pentru care are competenta si disponibilitatea necesare pentru a indeplini cu succes indatoririle profesionale. In acest sens trebuie sa se informeze asupra specificului activitatii, accesului la mijloacele necesare pentru exercitarea profesiei la standardele necesare;
- e) sa isi indeplineasca personal atributiile si la nevoie sa delege o persoana competenta autorizata pentru indeplinirea anumitor activitati profesionale, asumandu-si raspunderea;
- f) sa informeze imediat o persoana responsabila in cazul in care nu isi poate indeplini indatoririle profesionale, pentru a se putea lua la timp masuri de remediere;

g) sa raporteze medicului prescriptor sau autoritatilor competente orice efect nedorit sau advers al medicamentelor, in scopul optimizarii tratamentelor;

h) sa se abtina sa critice sau sa condamne convingerile personale ori religioase ale pacientului care apeleaza la serviciile sale;

i) sa acorde servicii in mod egal pentru toti pacientii, fara discriminare, in ordinea solicitarii acestora, cu exceptia situatiilor de urgenta;

j) sa se asigure ca serviciile sale au fost percepute si intelese corect de pacient, incurajandu-l sa participe activ la reusita tratamentului;

k) sa nu refuze nejustificat acordarea serviciilor care ii intra in atributii, conform legii.

(2) Farmacistul poate refuza acordarea unor servicii catre pacient atunci cand refuzul este justificat de interesul sanatatii pacientului.

(3) Inainte de a-si asuma o functie de conducere, farmacistul trebuie sa se autoevalueze si sa se asigure ca este capabil sa indeplineasca toate responsabilitatile acestei functii.

(4) In exercitarea functiei, farmacistul-sef are urmatoarele obligatii:

a) trebuie sa se informeze asupra tuturor aspectelor si cerintelor legate de functia pe care o indeplineste;

b) trebuie sa se asigure ca toti membrii personalului aflat in subordinea sa sunt informati asupra atributiilor profesionale pe care trebuie sa le indeplineasca;

c) trebuie sa transmita instructiunile clar pentru a impiedica orice risc de eroare; in masura posibilitatilor, el va transmite in scris proceduri standard de operare;

d) se asigura ca membrii personalului aflat in subordinea sa isi indeplinesc atributiile in conformitate cu prevederile legale, dar si cu competenta si aptitudinile personale;

e) trebuie sa respecte independenta profesionala a farmacistilor din subordine;

f) se asigura ca echipamentele, localul si utilitatile de la locul de munca sunt mentinute la standardele acceptate pentru desfasurarea in bune conditii a activitatilor profesionale;

g) se asigura ca toate activitatile profesionale desfasurate sub controlul sau, precum si cele exercitate de el personal sunt supuse asigurarii de raspundere profesionala;

h) se asigura ca toate masurile privind pastrarea confidentialitatii sunt efective;

i) are datoria sa notifice colegiului pe raza caruia isi desfasoara activitatea orice schimbare de interes profesional privind membrii personalului din subordinea sa ori functia sa;

j) trebuie sa accepte, in masura posibilitatilor, elevi si studenti pentru indeplinirea stagiului de practica in unitatea pe care o conduce.

Art.43 Competenta profesionala

a) Farmacistul trebuie sa isi asigure si sa isi mentina la un inalt nivel pregatirea profesionala, prin actualizarea permanenta a cunostintelor in aria sa profesionala, in scopul indeplinirii atributiilor cu competenta necesara.

b) In vederea actualizarii permanente a cunostintelor profesionale, farmacistul este obligat:

- sa isi planifice si sa participe la formele de pregatire profesionala organizate sau acreditate de Colegiul Farmacistilor din Romania;
- sa evalueze si sa aplice in practica curenta cunostintele actualizate permanent;
- sa ateste cu documente doveditoare pregatirea sa, prin formele programelor de dezvoltare profesionala acceptate, atunci cand acest lucru ii este solicitat de comisiile de specialitate ale colegiului teritorial la care este inregistrat;

Art.44 Confidentialitatea

- a) Farmacistul are datoria de a respecta si proteja informatia profesionala;
- b) Farmacistul trebuie sa respecte si sa protejeze confidentialitatea informatiilor referitoare la pacienti, obtinute in cursul activitatilor profesionale;
- c) Informatiile pot fi dezvaluite in urmatoarele cazuri:
  - cand pacientul si-a dat consimtamantul scris;
  - cand tutorele pacientului a consimtit in scris, daca varsta pacientului sau starea sa de sanatate nu permite aceasta;
  - cand este necesar pentru a preveni afectari majore sau punerea in pericol a sanatatii pacientului, a unei terte persoane sau a publicului in general;
  - stabilirea vinovatiei in cazul savarsirii unor infractiuni, la solicitarea instantei de judecata;
  - in alte situatii prevazute de lege;
- d) Farmacistul nu trebuie sa dezvaluie, decat cu acordul scris al medicului prescriptor, nicio informatie referitoare la practica prescrierii acestuia;
- e) Farmacistul trebuie sa protejeze informatia profesionala interna, respectand urmatoarele reguli:
  - sa nu permita accesul tertilor la informatii privind activitatea unitatii in care isi desfasoara activitatea, decat cu acordul scris al angajatorului sau in alte situatii prevazute de lege;
  - sa respecte cerintele legale de protectie a informatiilor privind acumularea si utilizarea acestora;
  - sa asigure protectia informatiilor la operatiunile de stocare, transmitere, primire ori distrugere.

Art.45 Relatiile de colaborare ale farmacistului

(1) In exercitarea profesiei, farmacistul are datoria ca in interesul bolnavului si al pacientului in general sa colaboreze cu toti confratii sai, astfel;

- a) toti farmacistii isi acorda reciproc consultanta pentru realizarea indatoririlor profesionale;
- b) farmacistii isi rezolva singuri litigiile, cu respectarea spiritului de colegialitate; daca nu reusesc fac apel la comisia de litigii a colegiului;
- c) farmacistul trebuie sa isi trateze toti colaboratorii cu respect, bunavointa si colegialitate;
- d) farmacistul trebuie sa dovedeasca in orice imprejurare solidaritate fata de colegii sai si loialitate fata de corpul profesional si profesia de farmacist;

(2) In interesul pacientului si al publicului in general, farmacistul trebuie sa colaboreze cu medicul si cu alti membri ai echipei de sanatate, astfel:

- a) farmacistul colaboreaza cu medicul prescriptor pentru a realiza efectuarea tratamentului la timp, in parametrii optimi si in interesul acestuia.
- b) farmacistul in colaborarea sa cu medicul, se va abtine de la orice intelegere in scop material sau de alta natura, care ar avea drept rezultat incalcarea dreptului pacientului.
- c) farmacistul trebuie sa se abtina de la orice fapt care ar putea avea ca efect prejudicierea imaginii si demnitatii medicului sau altor membri ai profesiunilor medicale pentru a nu crea neincredere pacientului;

Art.46 Concurenta neloiala

- (1) Farmacistul nu trebuie sa utilizeze mijloacele concurentei neloiale in vederea obtinerii unor avantaje materiale sau de alta natura.
- (2) Se considera a fi practici neloiale, fara a fi limitative urmatoarele activitati:

- a) atragerea pacientilor prin oferirea de avantaje materiale sau reclama mincinoasa;
- b) folosirea de functia detinuta sau de mandatul incredintat in cadrul organelor de conducere pentru atragerea de pacienti;

- (3) Este sanctionabila denuntarea nejustificata si in scop concurential a colegilor;

ART.47 Publicitatea

- (1) Orice informatie oferita publicului de catre farmacist in legatura cu serviciile de sanatate oferite trebuie sa fie corecta, decenta, legala si onesta.
- (2) Orice informatie si material promotional cu privire la serviciile profesionale trebuie sa fie in concordanta cu rolul farmacistului in promovarea sanatatii si sa permita pacientului sa decida independent asupra solicitarii serviciului respectiv;
- (3) In scopul promovarii unor servicii proprii, farmacistii trebuie sa se abtina de la a defaima serviciile profesionale ale altor confrati.
- (4) Pe tot timpul exercitarii profesiei, farmacistul trebuie sa se asigure ca actiunile de promovare a medicamentelor, in care este implicat sau care au loc in unitatile in care el lucreaza, sunt in conformitate cu prevederile legale privind publicitatea medicamentelor.
- (5) Farmacistul se va asigura ca promovarea medicamentelor nu implica obligarea pacientului de a cumpara sau de a primi medicamente nedorite sau in exces, in locul celor dorite sau impreuna cu acestea.

Art.48 Incompatibilitati

- (1) Se recunoaste ca activitate profesionala activitatea desfasurata in mod legal de catre farmacisti in unul sau in mai multe din urmatoarele domenii:

- a) prepararea formelor farmaceutice ale medicamentelor;
- b) fabricarea si controlul medicamentelor;
- c) controlul medicamentelor intr-un laborator pentru controlul medicamentelor;
- d) depozitarea, conservarea si distribuirea medicamentelor angro;
- e) prepararea, controlul, depozitarea si distributia medicamentelor in farmacii deschise publicului;

f)prepararea, controlul, depozitarea si eliberarea medicamentelor din farmaciile de spital;

g)acordarea de informatii si consultanta privind medicamentele;

(2) Farmacistul in conformitate cu pregatirea sa universitara, este competent sa desfasoare si alte activitati profesionale, precum:

a)colaborarea cu medicul pentru stabilirea si urmarirea terapiei pacientului;

b)farmacovigilenta;

c)fabricarea, controlul, depozitarea, conservarea si distributia produselor din plante, suplimentelor nutritive, produselor igeno-cosmetice, dispozitivelor medicale, medicamentelor de uz veterinar, substantelor farmaceutice active si auxiliare;

d)analize in laboratoare de biochimie, toxicologie si igiena a mediului si alimentelor;

e)marketing si management farmaceutic;

f)activitatii didactice, cercetare sau administratie sanitara;

(3) In activitatile prevazute la alin.1 farmacistul are deplina raspundere si drept de decizie;

(4) Exercitarea profesiei de farmacist este incompatibila cu:

a)exercitarea concomitenta si a profesiei de medic;

b)starea de sanatate fizica sau psihica necorespunzatoare pentru exercitarea profesiei de farmacist;

c)comerciant persoana fizica;

d)exercitarea unor activitati contrare legii sau bunelor moravuri;

e)calitatea de lucrator sau agent comerciant;

f)anagajat al altor unitati decat cele ce au ca obiect de activitate serviciile farmaceutice, cercetarea farmaceutica, productia sau distributia de medicamente;

(5) Farmacistii care ocupa functii publice in cadrul aparatului central al Ministerului Sanatatii, in cadrul autoritatilor de sanatate publica judetene si a municipiului Bucuresti, in cadrul CNAS si respectiv in cadrul caselor de asigurari de sanatate judetene si Municipiului Bucuresti, pot desfasura in afara programului normal de lucru, in conditiile legii, activitati profesionale, potrivit calificarii pe care o detin exclusiv in unitati sanitare si farmaceutice private.

Art.49-Dispozitii finale

(1) Farmacistul raspunde disciplinar pentru nerespectarea legilor si regulamentelor profesionale, a Codului deontologic al farmacistului si a regulilor de buna practica profesionala, a Statutului Colegiului Farmacistilor din Romania, pentru nerespectarea deciziilor adoptate de organele de conducere ale Colegiului Farmacistilor din Romania precum si pentru orice fapte savarsite in legatura cu profesia sau in afara acesteia, care sunt de natura sa prejudicieze onoarea si prestigiul profesiei sau ale Colegiului Farmacistilor din Romania.

(2) Orice comportament in exercitarea profesiei care incalca principiile Codului de Etica si deontologie profesionala a farmacistului pot face obiectul unei reclamatii privind incalcarea etici profesionale de catre farmacist.

CAPITOLUL VI

Etica si deontologia profesionala biochimistului, biologilor si biochimistilor

Art.50 Dispoziti generale

Continutul si caracteristicile activitatii biochimistului, biologului si chimistului sunt:

- a)efectueaza investigatii de laborator conform pregatirii si specializarii;
- b)participa la programe de control privind starea de sanatate a populatiei;
- c)participa la formarea teoretica si practica a viitorilor specialisti care au inclusa practica de laborator in programele de pregatire;
- d)participa impreuna cu medicii si alte categorii de personal, la cercetarea in domeniul medical;
- e)participa impreuna cu alte categorii de personal la protejarea mediului ambiant;

Art.51 Responsabilitatea personala

- (1) In exercitarea profesiei, biochimistul, biologul, chimistul din sistemul sanitar respecta demnitatea fiintei umane si principiile etici, dand dovada de responsabilitate profesionala si morala, actionand intodeuna in interesul pacientului, al familiei pacientului si al comunitatii.
- (2) Biochimistul, biologul, chimistul din sistemul sanitar sunt obligati sa pastreze secretul profesional.
- (3) Litigiile sau abaterile de la etica profesionala se analizeaza si masurile se iau, dupa caz, de catre seful echipei medicale, de Colegiul Medicilor din Romania, de conducerea unitatii dupa caz, impreuna cu Ordinul biologilor, biochimistilor si chimistilor, potrivit Codului de etica si deontologie profesionala a biologilor, biochimistilor si chimistilor din sistemul sanitar.

Art.52 Calitate si excelenta

Specialistul in Chimie Clinica si Medicina de laborator(biolog, biochimist, biochimist) pune cunostintele sale in ce priveste capacitatea de diagnostic de laborator(inclusiv indicatia pentru analize, fiabilitatea rezultatelor, interpretarea rezultatelor si cercetarea stiintifica) in slujba serviciului de diagnostic, tratament si prevenire a bolilor omului.

Art.53 Dezvoltarea profesionala continua

- (1) Pentru a-si indeplini indatoririle in mod optim si in conformitate cu ceea ce este considerat de buna practica in profesie si avand in vedere legile tarii, Specialistul in chimie Chimie Clinica si Medicina de Laborator(chimist, biolog, biochimist) trebuie sa:

- a) mentina si sa dezvolte competenta sa la cel mai inalt nivel de calitate in toate domeniile relevante(stiintifice si practice) cu privire la evolutiile de ingrijire a sanatatii, in general, si Chimie Clinica si Medicina de Laborator, in special prin participarea in mod regulat la cursuri de formare relevante si alte programe de dezvoltare si pregatire profesionala continua pe intrega durata a activitatii profesionale si in timpul exercitarii profesiei sale;
- b)accepte sarcini/misiuni numai in domeniu sau de competenta; dincolo de aceste limite el va lucra in colaborare cu expertii corespunzatori;
- c)sa se informeze continuu asupra codurilor legale de practica, care afecteaza munca lui.

Art.54 Onestitate si integritate

- (1) Integritatea profesionala si onestitatea intelectuala a Specialistului in Chimie Clinica SI Medicina de Laborator sunt o garantie a imparțialitatii sale de analiza, judecata si decizie.
- (2) Specialistului in Chimie Clinica SI Medicina de Laborator trebuie sa evite intotdeauna, inselaciunea in ce priveste cunostintele sale profesionale si stiintifice, cum ar fi fraudă, plagiatul, tainurea, omisiunea necorespunzatoare a informatiilor precum si exprimarea opiniilor incorecte sau care induc in eroare in activitatea clinica si in cercetare.
- (3) Specialistului in Chimie Clinica si Medicina de Laborator, se angajeaza , in special:

a)de a nu solicita sau de a accepta cadouri, avantaje pecuniare din industria medicamentelor sau industria de diagnostic, cu exceptia cazului cand sunt de valoare monetara scazuta si irelevanta pentru a practica profesia in Chimie Clinica si medicina de laborator;

b)de a nu solicita sau accepta sponsorizari de la promotiile de vanzare pentru simpozioane sau congrese cu exceptia cazului in care sponsorizarea este la nivel rezonabil si este subordonata scopului principal al intalniri si nu se extinde la alte persoane din afara sferei profesionale;

c)sa nu accepte sprijin financiar din partea industriei, direct sau indirect, altul decat pentru evenimente cu scopuri pur profesionale sau stiintifice;

Art.55 Relatii care se stabilesc in exercitarea profesiei de biolog, chimist, biochimist in sistemul sanitar

- (1) Specialistul in Chimie Clinica si Medicina de Laborator(chimist, biolog, biochimist) actioneaza in permanenta cu curtoazie, cinste si integritate in relatiile sale cu pacientii si alte persoane, inclusiv colegii din domeniul profesional si nu trebuie sa se angajeze in nici o activitate sau comportament care ar putea discredita sau a submina increderea publica in profesie
- (2) El nu trebuie sa abuzeze de pozitia sa profesionala pentru a stabili relatii nepotrivite cu pacientii, pentru a convinge pacienti sa dea sau imprumuta bani sau beneficii, pentru a recomanda tratamente sau investigatii care nu sunt in interesul superior al pacientului, sau de a recomanda sau efectua investigatii sau tratamente medicale care nu intra in sfera sa de competenta.
- (3) El trebuie sa raporteze angajatorilor sau organismelor de reglementare cazurile in care el considera ca un coleg din sanatate are un comportament inadecvat sau performanta lui este o amenintare la adresa sanatatii unui pacient.
- (4) Activitatea biochimistului, biologului si biochimistului din sistemul sanitar se desfasoara individual sau in cadrul unor colective mixte, cei mentionati colaborand cu medicul si recunosc rolul coordonator al acestuia , colaborand totodata si cu ceilalti membri ai colectivului, participand la mentinerea unor relatii amabile si contribuind la asigurarea calitatii actului medical.
- (5) Membri Ordinului Biochimistilor, Biologilor si Chimistilor in sistemul sanitar din Romania sunt obligati sa aplice parafa cuprinzand numele, prenumele, gradul si specialitatea pe toate buletinele pentru analizele pe care le efectueaza.
- (6) Relatiile dintre chimistii, biologii si biochimistii din sistemul sanitar se bazeaza pe corectitudine, colaborare, respect reciproc si solidaritate profesionala potrivit Codului de Etica si Deontologie profesionala a biologilor, chimistilor si biochimistilor din sistemul sanitar.

Art.56 Independenta si imparțialitatea

- (1) Specialistul in Chimie Clinica si Medicina de Laborator(chimist, biolog, biochimist) trebuie sa-si exercite judecata profesionala in cadrul responsabilitatilor sale impartial si obiectiv, dupa luarea in considerare a tuturor circumstantelor relevante, in interesul pacientului, fara presiuni din surse externe sau conflicte de interese.
- (2) Specialistul in Chimie Clinica si Medicina de Laborator(chimist, biolog, biochimist) trebuie sa se asigure ca interesele participantilor la cercetare sunt protejate.
- (3) Specialistul in Chimie Clinica si Medicina de Laborator(chimist, biolog, biochimist) va servi fiecare pacient la cele mai inalte standarde ale capacitatii profesionale si va furniza publicului larg informatii, pentru a permite intelegerea cadrului domeniului sau de competenta, pentru a permite o intelegere corecta a problemelor de sanatate de interes public.

Art.57 Confidentialitatea

- (1) Specialistul in Chimie Clinica si Medicina de Laborator(chimist, biolog, biochimist) fara a aduce atingere legislatiei privind viata privata, este obligat sa respecte confidentialitatea informatiilor obtinute de catre acesta in activitatea sa profesionala.
- (2) Specialistul in Chimie Clinica si Medicina de Laborator(chimist, biolog, biochimist) trebuie sa nu utilizeze in mod abuziv aceste informatii.
- (3) Specialistul in Chimie Clinica si Medicina de Laborator(chimist, biolog, biochimist) se va asigura ca informatiile despre un pacient nu sunt divulgate altor persoane, decat in anumite situatii, ca de exemplu altor profesionisti de sanatate implicati in ingrijirea pacientului, si acolo unde este posibil, cu consimtamantul informat al pacientului.

Art.58 Conflictul cu convingerile morale si etice

- (1) Specialistul in Chimie Clinica si Medicina de Laborator(chimist, biolog, biochimist) nu este obligat sa ofere un serviciu medical daca aceasta este in conflict cu propriile convingeri morale sau religioase, dar trebuie sa respecte convingerile morale, religioase si culturale ale pacientilor.
- (2) Daca el este de acord sa furnizeze un serviciu, el trebuie sa inlature convingerile religioase, culturale fiziologice sau de alta natura.
- (3) Trebuie sa asigure un acces echitabil la serviciile sale tuturor celor care au dreptul sa le foloseasca.

Art.59 Publicitatea

Publicitatea pentru serviciile unor Specialisti in Chimie Clinica si Medicina de Laborator(chimist, biolog, biochimist) trebuie sa fie corecta, onesta, legala, decenta si trebuie sa concentreze exclusiv pe serviciile profesionale oferite.

CAPITOLUL VII

Etica si deontologia profesionala a asistentului medical generalist, moasei si asistentului medical

Art.60 Principii generale

Principiile generale in temeiul carora isi desfasoara activitatea asistentul medical generalist, moasa si asitentul medical sunt:

- a) exercitarea profesiei se face exclusiv in respect fata de viata si persoana umana;
- b) in orice situatie primeaza interesul pacientului si sanatatea publica;

c)respectarea in orice situatie a drepturilor pacientului;

d)colaborarea , ori de cate ori este cazul, cu toti factorii implicati in asigurarea starii de sanatate a pacientului;

e)acordarea serviciilor medicale se face la cele mai inalte standarde de calitate posibile, pe baza unui inalt nivel de competente, aptitudini practice si performante profesionale fara nici un fel de discriminare;

f) in exercitarea profesiei asistentul medical generalist, moasa si asistentul medical trebuie sa dovedeasca loialitate si solidaritate unii fata de altii in orice imprejurare, sa isi acorde colegial ajutor si asistenta pentru indeplinirea indatoririlor profesionale;

g) asistentul medical generalist, moasa si asistentul medical trebuie sa se comporte cu cinste si demnitate profesionala si sa nu prejudicieze in nici un fel profesia sau sa submineze increderea pacientului;

Art. 61. - Responsabilitatea personala, integritatea si independenta profesionala a asistentilor medicali generalisti, moaselor si asistentilor medicali:

(1) Asistentul medical generalist, moasa si asistentul medical trebuie sa evite in exercitarea profesiei atitudinile ce aduc atingere onoarei profesiei si sa evite tot ceea ce este incompatibil cu demnitatea si moralitatea individuala si profesionala;

(2) Asistentul medical generalist, moasa si asistentul medical au obligatia sa manifeste o conduita ireprosabila fata de bolnav, respectand intotdeauna demnitatea acestuia;

(3) In caz de pericol public, asistentul medical generalist, moasa si asistentul medical nu au dreptul sa isi abandoneze bolnavii, cu exceptia unui ordin formal al unei autoritati competente, conform legii.

(4) Asistentul medical generalist, moasa si asistentul medical sunt raspunzatori pentru fiecare dintre actele lor profesionale;

(5) Pentru riscurile ce decurg din activitatea profesionala, asistentii medicali generalisti, moasele si asistentii medicali din sistemul public sau privat incheie o asigurare de raspundere civila pentru greseli in activitatea profesionala;

(6) Incredintarea atributiilor proprii unor persoane lipsite de competenta constituie greseala deontologica;

(7) Asistentul medical generalist, moasa si asistentul medical trebuie sa comunice cu pacientul intr-o maniera adecvata, folosind un limbaj respectuos, minimalizand terminologia de specialitate pe intelesul acestora;

(8) Asistentul medical generalist, moasa si asistentul medical trebuie sa evite orice modalitate de a cere recompense, altele decat formele legale de plata.

Art.62 Raporturi cu alti profesionisti in domeniul medico-sanitar si institutii:

1. Raporturi profesionale cu altii profesionisti in domeniul sanitar:

(1) In baza spiritului de echipa asistentii medicali generalisti, moasele si asistentii medicali isi datoreaza sprijin reciproc;

(2) Constituie incalcari ale regulilor etice:

a)jignirea si calomnierea profesionala;

b)blamarea si defaimarea profesionala;

c) orice alt act sau fapt care poate aduce atingerea demnității profesionale asistentului medical generalist, moasei și asistentului medical;

(3) În cazul colaborării mai multor asistenți medicali generalisti, moase și asistenți medicali pentru examinarea, tratamentul sau îngrijirea aceluși pacient, fiecare practician își asumă individual responsabilitatea prin aplicarea parafeii profesionale în dreptul fiecărei manevre sau tehnici executate personal;

(4) În interesul pacienților asistenții medicali generalisti, moasele și asistenții medicali vor avea relații de colaborare cu celelalte profesii din domeniul sanitar cu respectarea demnității și onoarei profesionale

2. Raporturi profesionale cu instituțiile

- (1) Spitalul Municipal Câmpulung urmărește să asigure condiții optime asistentului medical generalist, moasei și asistentului medical în exercitarea profesiei;
- (2) Asistentul medical generalist, moasa și asistentul medical aduc la cunoștința autorităților competente și persoanelor competente orice circumstanță care poate prejudicia îngrijirea sau calitatea tratamentelor, în special în ceea ce privește efectele asupra persoanei sau care limitează exercitiul profesional.
- (3) Asistentul medical generalist, moasa și asistentul medical în concordanță cu diferitele niveluri de responsabilitate pe care le îndeplinesc contribuie la orientarea politicilor și dezvoltarea sistemului de sănătate.

Art.63 Educația medicală continuă

În vederea creșterii gradului de pregătire profesională asistenții medicali generalisti, moasele și asistenții medicali au obligația să efectueze cursuri și alte forme de educație continuă creditate de Ordinul Asistenților Medicali Generalisti, Moaselor și Asistenților Medicali, denumit în continuare OAMGMAMR, precum și alte forme de educație continuă prevăzute de lege pentru îndeplinirea numărului minim de credite anual necesar reautorizării exercitării profesiei.

Art.64 Obligații etice și deontologice

1. Obligația acordării îngrijirilor medicale

- (1) Asistentul medical generalist, moasa și asistentul medical în exercitarea profesiei, nu pot face discriminări pe baza sexului, rasei, vârstei, apartenenței etnice, originii naționale sau sociale, religiei, opțiunilor politice sau antipatiei personale, a condiției sociale față de pacienți.
- (2) Asistentul medical generalist, moasa și asistentul medical au obligația de a lua măsuri de acordare a primului ajutor.
- (3) În caz de calamități naturale sau accidente în masă asistentul medical generalist, moasa și asistentul medical sunt obligați să răspundă la chemare să își ofere de bună voie serviciile, imediat ce au luat cunoștința de eveniment.
- (4) Voința pacientului în alegerea asistentului medical generalist, moasei și asistentului medical trebuie respectată întotdeauna oricare ar fi sensul acesteia
- (5) Dacă pacientul se află într-o stare fizică sau psihică ce nu-i permite exprimarea lucidă a voinței, aparținătorii sau apropiații celui suferind trebuie preveniți și informați corect, pentru a hotărâ în numele acestuia, cu excepția cazului când nu există posibilitatea obiectivă de a fi informați precum și în cazul urgențelor.
- (6) Dacă în urma examinării sau în cursul îngrijirilor asistentul medical generalist, moasa și asistentul medical consideră că nu au suficientă experiență sau cunoștințe pentru a asigura o

asistenta corespunzatoare se vor consulta cu alti colegi sau vor indruma bolnavul catre alti specialisti.

- (7) Asistentul medical generalist, moasa si asistentul medical vor pastra o atitudine de stricta neutralitate si neamestec in problemele familiale ale pacientului exprimandu-si parerea numai daca interventia este motivata de interesul sanatatii pacientului cu consimtamantul prealabil al acestuia.
- (8) Asistentul medical generalist, moasa si asistentul medical pot refuza acordarea unor ingrijiri catre pacient cand refuzul este justificat de interesul sanatatii pacientului cu exceptia situatiilor de urgenta.

2. Respectarea drepturilor pacientului

Pacientul are urmatoarele drepturi: dreptul la informatia medicala, dreptul la consimtamant, dreptul la confidentialitatea informatiilor si viata privata, drepturi in domeniul reproducerii, drepturi la tratament si ingrijiri medicale.

3. Consimtamantul

- (1) O interventie medicala nu se poate efectua decat dupa ce pacientul sau reprezentantul legal al acestuia, in cunostinta de cauza, si-a dat consimtamantul. Pacientul are dreptul sa refuze sau sa opreasca o interventie medicala, asumandu-si in scris raspunderea pentru decizia sa; consecintele refuzului sau, al opririi actelor medicale trebuie explicate pacientului.
- (2) Consimtamantul pacientului sau, dupa caz, al reprezentantului legal al acestuia este obligatoriu:
  - a) pentru recoltarea, pastrarea, folosirea tuturor produselor biologice prelevate din corpul sau, in vederea stabilirii diagnosticului sau a tratamentului cu care acesta este de acord;
  - b) in cazul supunerii la orice fel de interventie medicala;
  - c) in cazul participarii sale la invatamantul medical clinic si la cercetarea stiintifica;
  - d) in cazul fotografierii sau filmarii sale intr-o unitate medicala;
  - e) in cazul donarii de sange in conditiile prevazute de lege.
- (3) Consimtamantul pacientului sau al reprezentantului legal al acestuia, dupa caz, nu este obligatoriu in urmatoarele situatii:
  - a) cand pacientul nu isi poate exprima vointa, dar este necesara o interventie medicala de urgenta;
  - b) in cazul in care furnizorii de servicii medicale considera ca interventia este in interesul pacientului, iar reprezentantul legal refuza sa isi dea consimtamantul, asistentul medical generalist, moasa si asistentul medical sunt obligati sa anunte medicul curant/de garda (decizia fiind declinata unei comisii de arbitraj de specialitate).

3 Secretul profesional

- (1) a) Secretul profesional este obligatoriu.
- b) Secretul profesional exista si fata de apartinatori, colegi sau alte persoane din sistemul sanitar, **neinteresate in tratament**, chiar si dupa terminarea **tratamentului** si decesul pacientului.

2) Obiectul secretului profesional îl constituie tot ceea ce asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical, în calitatea lor de profesioniști, au aflat direct sau indirect în legătură cu viața intimă a pacientului, a familiei, a aparținătorilor, precum și problemele de diagnostic, prognostic, tratament, circumstanțe în legătură cu boala și alte diverse fapte, inclusiv rezultatul autopsiei.

(3) Asistentul medical generalist, moașa și asistentul medical răspund disciplinar pentru destainuirea secretului profesional, excepție făcând situația în care pacientul și-a dat consimțământul expres pentru divulgarea acestor informații, în tot sau în parte.

(4) Interesul general al societății (prevenirea și combaterea epidemiilor, a bolilor venerice, a bolilor cu extindere în masă și altele asemenea prevăzute de lege) primează față de interesul personal al pacientului.

(5) În comunicările științifice, cazurile vor fi astfel prezentate încât identitatea pacientului să nu poată fi recunoscută.

Art.65 Situații speciale în practicarea profesiunii în sistem instituționalizat

1.Situația bolnavului psihic

1) Persoanele cu tulburări psihice beneficiază de asistență medicală și de îngrijiri de sănătate de aceeași calitate cu cele aplicate altor categorii de bolnavi și adaptate cerințelor lor de sănătate.

2) Orice persoană cu tulburări psihice trebuie apărată de daunele pe care ar putea să le producă administrarea nejustificată a unui medicament, tehnica sau manevra de îngrijire și tratament, de maltratarile din partea altor pacienți sau persoane ori de alte acte de natură să antreneze o suferință fizică sau psihică.

3) Pacientul cu tulburări psihice trebuie să fie implicat în procesul de luare a deciziei atât cât permite capacitatea lui de înțelegere. În cazul în care pacientul cu tulburări psihice nu își poate exprima liber voința, consimțământul în scris trebuie luat de la reprezentantul legal al acestuia.

4) Nu este necesară obținerea consimțământului în condițiile prevăzute la alin. (1) atunci când este necesară intervenția de urgență.

5) Pacientul are dreptul să refuze sau să oprească o intervenție medicală, după caz, asumându-și în scris răspunderea pentru decizia sa; consecințele refuzului sau ale opririi actelor medicale trebuie explicate pacientului, cu informarea medicului, dacă întreruperea tratamentului sau a îngrijirilor are drept consecință punerea în pericol a vieții pacientului.

6) Orice persoană care suferă de tulburări psihice trebuie tratată cu omenie și respectul demnității umane și trebuie să fie apărată împotriva oricăror forme de exploatare economică, sexuală sau de altă natură, împotriva tratamentelor vătămătoare și degradante. Nu este admisă nici o discriminare bazată pe o tulburare psihică.

2- Prescrierea, eliberarea pe baza unei rețete medicale și administrarea drogurilor

Prescrierea, eliberarea pe baza unei rețete medicale și administrarea drogurilor, în alte condiții decât cele prevăzute de lege, constituie infracțiune.

3. - Pacientul privat de libertate

(1) Asistentului medical generalist, moasei si asistentului medical care ingrijesc un pacient privat de libertate le este interzis sa aduca atingere integritatii fizice, psihice sau demnitatii acestuia.

(2) Daca asistentul medical generalist, moasa si asistentul medical constata ca pacientul privat de libertate a suportat maltratari, acestia au obligatia sa informeze organele competente.

4-- Situatia pacientilor infectati cu HIV sau bolnavi de SIDA

a) Pacientii infectati cu HIV sau bolnavi de SIDA au dreptul la ingrijire si tratament medical in mod nediscriminatoriu, asistentul medical generalist, moasa si asistentul medical fiind obligati sa asigure ingrijirile de sanatate si tratamentele prescrise acestor pacienti.

b) Pastrarea confidentialitatii asupra datelor privind persoanele infectate cu HIV sau bolnave de SIDA este obligatorie pentru asistentul medical generalist, moasa si asistentul medical care au in ingrijire, supraveghere si/sau tratament astfel de persoane.

c) Intre specialistii medico-sanitari, informatiile cu privire la statusul HIV/SIDA al unui pacient trebuie sa fie comunicate.

Art.66 Probleme ale ingrijirii minorilor

(1)Daca asistentul medical generalist, moasa si asistentul medical apreciaza ca minorul este victima unei agresiuni sau privatiuni, trebuie sa incerce sa il protejeze, uzand de prudente si sa alerteze autoritatea competenta.

(2)Asistentul medical generalist, moasa si asistentul medical trebuie sa fie aparatorul copilului bolnav daca apreciaza ca starea de sanatate nu este bine inteleasa sau nu este suficient de bine protejata.

(3)In vederea efectuarii tehnicilor si/sau manevrelor de ingrijire si/sau tratament asupra unui minor consimtamantul trebuie obtinut de la reprezentantul legal al minorului cu exceptia situatiilor de urgenta

Art.67 Probleme ale experimentarii pe om

(1) Se interzice provocarea de imbolnaviri artificiale unor oameni sanatosi, din ratiuni experimentale.

(2) Dispozitiile prezentului articol se completeaza cu celelate dispoziti legale incidente in materie.

(3) Impunerea cu forta sau prin inducerea in eroare, a experimentului pe om reprezinta o abatere grava pentru orice asistent medical generalist, moasa si asistent medical care participa in mod voluntar si constient la astfel de experimente.

CAPITOLUL VIII

Etica si deontologia profesionala a auditorului intern

Art.68 Introducere

(1) Conduita etică a auditorului intern reprezintă un ansamblu de principii și reguli de conduită care trebuie să guverneze activitatea auditorilor interni.

(2) Realizarea scopului privind conduita etică a auditorului intern presupune îndeplinirea următoarelor obiective:

a) performanța - profesia de auditor intern presupune desfășurarea unei activități la cei mai ridicați parametri, în scopul îndeplinirii cerințelor interesului public, în condiții de economicitate, eficacitate și eficiență;

b) profesionalismul - profesia de auditor intern presupune existența unor capacități intelectuale și experiențe dobândite prin pregătire și educație și printr-un cod de valori și conduită comun tuturor auditorilor interni;

c) calitatea serviciilor - constă în competența auditorilor interni de a-și realiza sarcinile ce le revin cu obiectivitate, responsabilitate, sârguință și onestitate;

d) încrederea - în îndeplinirea sarcinilor de serviciu, auditorii interni trebuie să promoveze cooperarea și bunele relații cu ceilalți auditori interni și în cadrul profesiei, iar sprijinul și cooperarea profesională, echilibrul și corectitudinea sunt elemente esențiale ale profesiei de auditor intern, deoarece încrederea publică și respectul de care se bucură un auditor intern reprezintă rezultatul realizărilor cumulative ale tuturor auditorilor interni;

e) conduita - auditorii interni trebuie să aibă o conduită ireproșabilă atât pe plan profesional, cât și personal;

f) credibilitatea - informațiile furnizate de rapoartele și opiniile auditorilor interni trebuie să fie fidele realității și de încredere.

Art.69 Principii fundamentale:

În desfășurarea activității auditorii interni sunt obligați să respecte următoarele principii fundamentale:

A. Integritatea

Conform acestui principiu, auditorul intern trebuie să fie corect, onest și incoruptibil, integritatea fiind suportul încrederii și credibilității acordate raționamentului auditorului intern.

B. Independența și obiectivitatea

1. Independența. Independența față de entitatea auditată și oricare alte grupuri de interese este indispensabilă; auditorii interni trebuie să depună toate eforturile pentru a fi independenți în tratarea problemelor aflate în analiză; auditorii interni trebuie să fie independenți și imparțiali atât în teorie, cât și în practică; în toate problemele legate de munca de audit independența auditorilor interni nu trebuie să fie afectată de interese personale sau exterioare; auditorii interni au obligația de a nu se implica în acele activități în care au un interes legitim/întemeiat.

2. Obiectivitatea. În activitatea lor auditorii interni trebuie să manifeste obiectivitate și imparțialitate în redactarea rapoartelor, care trebuie să fie precise și obiective; concluziile și opiniile formulate în rapoarte trebuie să se bazeze exclusiv pe documentele obținute și analizate conform standardelor de audit; auditorii interni trebuie să folosească toate informațiile utile primite de la entitatea auditată și din alte surse. De aceste informații trebuie să se țină seama în opiniile exprimate de auditorii interni în mod imparțial. Auditorii interni trebuie, de asemenea, să analizeze punctele de vedere exprimate de entitatea auditată și, în funcție de relevanța acestora, să formuleze opiniile și recomandările proprii; auditorii interni trebuie să facă o evaluare echilibrată a tuturor circumstanțelor relevante și să nu fie influențați de propriile interese sau de interesele altora în formarea propriei opinii.

C. Confidențialitatea

1. Auditorii interni sunt obligați să păstreze confidențialitatea în legătură cu faptele, informațiile sau documentele despre care iau cunoștință în exercitarea atribuțiilor lor; este interzis ca auditorii interni să utilizeze în interes personal sau în beneficiul unui terț informațiile dobândite în exercitarea atribuțiilor de serviciu.

2. În cazuri excepționale auditorii interni pot furniza aceste informații numai în condițiile expres prevăzute de normele legale în vigoare.

D. Competența profesională

Auditorii interni sunt obligați să își îndeplinească atribuțiile de serviciu cu profesionalism, competență, imparțialitate și la standarde internaționale, aplicând cunoștințele, aptitudinile și experiența dobândite.

E. Neutralitatea politică

1. Auditorii interni trebuie să fie neutri din punct de vedere politic, în scopul îndeplinirii în mod imparțial a activităților; în acest sens ei trebuie să își mențină independența față de orice influențe politice.

2. Auditorii interni au obligația ca în exercitarea atribuțiilor ce le revin să se abțină de la exprimarea sau manifestarea convingerilor lor politice.

Art.70 Reguli de conduită

Regulile de conduită sunt norme de comportament pentru auditorii interni și reprezintă un ajutor pentru interpretarea principiilor și aplicarea lor practică, având rolul să îndrume din punct de vedere etic auditorii interni, respectiv:

1. Integritatea:

- a) exercitarea profesiei cu onestitate, bună-credință și responsabilitate;
- b) respectarea legii și acționarea în conformitate cu cerințele profesiei;
- c) respectarea și contribuția la obiectivele etice legitime ale entității;
- d) se interzice auditorilor interni să ia parte cu bună știință la activități ilegale și angajamente care discreditează profesia de auditor intern sau entitatea publică din care fac parte.

2. Independența și obiectivitatea:

- a) se interzice implicarea auditorilor interni în activități sau în relații care ar putea să fie în conflict cu interesele entității publice și care ar putea afecta o evaluare obiectivă;
- b) se interzice auditorilor interni să asigure unei entități auditate alte servicii decât cele de audit și consultanță;
- c) se interzice auditorilor interni, în timpul misiunii lor, să primească din partea celui auditat avantaje de natură materială sau personală care ar putea să afecteze obiectivitatea evaluării lor;
- d) auditorii interni sunt obligați să prezinte în rapoartele lor orice documente sau fapte cunoscute de ei, care în caz contrar ar afecta activitatea structurii auditate.

3. Confidențialitatea: se interzice folosirea de către auditorii interni a informațiilor obținute în cursul activității lor în scop personal sau într-o manieră care poate fi contrară legii ori în detrimentul obiectivelor legitime și etice ale entității auditate.

4. Competența:

- a) auditorii interni trebuie să se comporte într-o manieră profesională în toate activitățile pe care le desfășoară, să aplice standarde și norme profesionale și să manifeste imparțialitate în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu;

b) auditorii interni trebuie să se angajeze numai în acele misiuni pentru care au cunoștințele, aptitudinile și experiența necesare;

c) auditorii interni trebuie să utilizeze metode și practici de cea mai bună calitate în activitățile pe care le realizează; în desfășurarea auditului și în elaborarea rapoartelor auditorii interni au datoria de a adera la postulatele de bază și la standardele de audit general acceptate;

d) auditorii interni trebuie să își îmbunătățească în mod continuu cunoștințele, eficiența și calitatea activității lor; șeful compartimentului de audit public intern, respectiv conducătorul entității publice, trebuie să asigure condițiile necesare pregătirii profesionale a auditorilor interni, perioada alocată în acest scop fiind de minimum 15 zile lucrătoare pe an;

e) auditorii interni trebuie să aibă un nivel corespunzător de studii de specialitate, pregătire și experiență profesională elocvente;

f) auditorii interni trebuie să cunoască legislația de specialitate și să se preocupe în mod continuu de creșterea nivelului de pregătire, conform standardelor internaționale;

g) se interzice auditorilor interni să își depășească atribuțiile de serviciu.

Art.71 Dispozitii finale

(1) În conformitate cu art. 19 alin. (6) din Legea nr. 672/2002, prevederile Codului privind conduita etică a auditorului intern sunt obligatorii pentru toți auditorii interni din entitățile publice, care au obligația de a organiza structuri de audit public intern.

(2) Conducătorul structurii de audit public intern are responsabilitatea să se asigure că toți auditorii interni cunosc valorile și principiile conținute în Codul privind conduita etică a auditorului intern și acționează în consecință.

CAPITOLUL IX

Etica si deontologia consilierului juridic

Art.72 Principii deontologice

- (1) Integritatea și autonomia profesională, respectarea legilor, probitatea, onoarea, vigilența, confidentialitatea, organizarea, eficacitatea și perseverența sunt ideile diriguitoare care guvernează activitatea consilierului juridic.
- (2) Îndeplinirea corectă și în timp util a atribuțiilor profesionale conferă substanța principiului integrității profesionale.
- (3) Autonomia și independența profesională a consilierului juridic se manifestă prin asumarea unor responsabilități și acționarea la moment oportun într-un context determinat.
- (4) Consilierii juridici sunt independenți din punct de vedere profesional și se supun numai Constituției României, legii, statutului profesiei și prezentului cod de deontologie profesională.

Prin independența profesională în sensul prezentului cod se înțelege libertatea de acțiune și de opinie care este limitată doar prin dispoziții legale sau regulamente aplicabile profesiei de consilier juridic.

- (5) Corectitudinea și integritatea morală sunt valori fundamentale pe care consilierul juridic este obligat să le respecte atât în timpul serviciului cât și în afara acestuia.

- (6) Rezultatul activitatii consilierului juridic este o consecinta a urmaririi atente si continue a derularii sarcinilor incredintate.
- (7) (7)Datoria fiecarui consilier juridic este sa pastreze secretul datelor si informatiilor de care a luat la cunostinta in virtutea exercitarii profesiei cu exceptia unor dispozitii legale sau statutare contrare.

Confidentialitatea datelor si informatiilor detinute contribuie la crearea unui climat de siguranta pentru entitatea beneficiara a serviciilor oferite.

- (8) Organizarea riguroasa a activitatii consilierului juridic se face in scopul satisfacerii celor mai exigente standarde de calitate si eficacitate a muncii.
- (9) Prin discernerea intre serviciul oferit si asteptarile beneficiarului, intre asteptarile personale, profesionale si consecintele economice, in activitatea consilierului juridic primeaza respectarea legii.
- (10) Consilierul juridic este obligat sa depuna efortul necesar pentru realizarea si reusita sarcinilor ce ii revin in exercitarea profesiei.
- (11) Respectarea si aplicarea principiilor enuntate constituie un deziderat si un scop al exercitarii profesiei de consilier juridic. Respectarea lor se impune chiar si in afara exercitarii activitatii profesionale, consilierul juridic fiind obligat sa se abtina de la savarsirea de fapte ilegale sau contrarii dispozitiilor statutare ale asociatiei profesionale din care face parte, de natura a aduce atingere principiilor fundamentale, ordinii publice si bunelor moravuri sau demnitatii profesiei de consilier juridic.

Art.73 Conditii de exercitare a profesiei

- (1) Consilierul juridic asigura apararea drepturilor si intereselor legitime ale statului, ale autoritatilor publice centrale si locale, ale institutiilor publice si de interes public, ale celorlalte persoane juridice de drept public, precum si ale persoanelor juridice de drept privat si ale celorlalte entitati interesate in conformitate cu Constitutia si cu legile tarii.
- (2) In virtutea unei pregatiri profesionale deosebite si a stapanirii perfecte a tehnicilor de asistenta, consiliere si reprezentare consilierul juridic trebuie sa dovedeasca o amanuntita cunoastere a problematicii cauzelor supuse spre rezolvare.
- (3) Apartenenta consilierului juridic pe baza unui contract sau a unui act de numire in functie la o entitate privata sau publica, nu aduce atingere indatoririlor sale profesionale, oportunitatii de a alege metodele de lucru sau posibilitatii de luare a unor decizii in plan profesional.
- (4) Consilierului juridic ii este interzis in exercitarea profesiei sa tolereze acte ilegale.

Consilierul juridic nu se poate prevala de pozitia sa pentru a satisface anumite interese personale. El va refuza orice oferta sau promisiune de avantaje ilicite si se va abtine de la acte care contravin principiilor moralei si celor de ordine publica.

- (5) Consilierul juridic este responsabil de concluziile si actiunile sale in exercitarea profesiei.
- (6) Profesia de consilier juridic se exercita personal de catre consilierul juridic inscris pe Tabloul profesional al consilierilor juridici definitivi sau stagiaari, tinut de catre Colegiile Consilierilor Juridici din Romania.
- (7) Consilierul juridic va utiliza cu buna credinta mijloacele tehnice si baza materiala puse la dispozitie de catre beneficiarul serviciilor sale.

Art.74 Indatoriri profesionale si raporturile dintre consilierii juridici

- (1) Consilierul juridic trebuie sa asigure transparenta activitatii sale in relatiile cu entitatea la care este angajat sau numit precum si cu tertele persoane sub rezerva respectarii obligatiei de confidentialitate. Lipsa de transparenta poate aduce prejudicii grave imaginii profesiei de consilier juridic si este interzisa cu desavarsire.
- (2) Consilierul juridic va evita desfasurarea unor activitati susceptibile de a leza libertatea sa de apreciere a cauzelor incredintate spre rezolvare sau sa fie pus intr-o situatie care poate fi perceputa ca fiind de natura sa lezeze demnitatea profesiei.

Consilierul juridic va accepta sarcinile pe care le considera compatibile cu competenta si functia sa.

Consilierul juridic va refuza sarcinile care contravin dispozitiilor legale sau prezentului cod si va lua masurile de precautie necesare pentru a evita situatiile similare.

- (3) Consilierul juridic va evita orice conflict de interese care ar aduce atingere imaginii profesiei de consilier sau a entitatii beneficiare a serviciilor juridice. Nu poate fi considerata evitare de conflict situatia in care consilierul era obligat sa intervina pentru restabilirea legalitatii si nu a intervenit.

Consilierul juridic va respecta specificitatea exercitarii profesiei sale si va sustine independenta acesteia.

- (4) Consilierul juridic va sprijini colegii in exercitarea profesiei, in aplicarea si apararea prezentului cod. El va raspunde favorabil la cererea de consultanta a acestora si ii va ajuta in situatii dificile, in limita posibilitatilor sale, in special prin rezolvarea unor probleme de ordin deontologic.
- (5) Consilierul juridic va tine cont de opiniile si practicile colegilor in masura in care acestea nu contravin principiilor generale cuprinse in prezentul cod.
- (6) Se interzice consilierului juridic orice manifestare de concurenta neloiala iar exercitarea profesiei se face exclusiv pe criterii de competenta profesionala.

Art.75 Imaginea profesiei

- (1) Relatiile intre consilierii juridici se bazeaza pe respect reciproc si buna credinta pentru a constitui un exemplu de integritate a unui corp profesional bine definit.
- (2) Consilierul juridic trebuie sa promoveze prin comportamentul sau in orice circumstante o imagine favorabila profesiei sale. In acest sens consilierul juridic va constientiza consecintele posibile ale comportamentului sau profesional si ale actelor indeplinite in exercitarea profesiei.
- (3) Promovarea unei imagini favorabile profesiei se realizeaza prin asigurarea unei prestatii de calitate.
- (4) Exercitarea profesiei de consilier impune obligatia de largire a orizonturilor cunoasterii profesionale.
- (5) Consilierul juridic este obligat sa-si desfasoare cu maxima atentie activitatea profesionala si sa dea dovada de cinste si corectitudine in orice circumstante.
- (6) Formarea imaginii profesiei de consilier este rezultatul efortului comun al tuturor reprezentantilor profesiei de consilier juridic
- (7) Perfectionarea continua a profesiei de consilier juridic va fi asigurata prin fixarea si respectarea unor obiective clare, in concordanta cu tendintele generale de dezvoltare ale societatii. Obiectivele generale ale profesiei sunt comune tuturor consilierilor juridici si se respecta ca atare.
- (8) Celeritatea actiunilor consilierului juridic este esentiala pentru activitatea acestuia, asigurand indeplinirea in conditii optime a sarcinilor incredintate.

- (9) Consilierii juridici vor sprijini eforturile colegiilor pentru mentinerea unui climat de legalitate si profesionalism in domeniu.

Art.76 Dispozitii finale

- (1) Responsabilitatea profesionala a consilierilor juridici este angajata pentru nerespectarea normelor de exercitarea a profesiei stabilite prin lege, statutul profesiei si actele normative in vigoare.
- (2) Nerespectarea normelor deontologice atrage raspunderea consilierului juridic.
- (3) Consilierul juridic sau societatea profesionala pot incheia cu societatile de asigurari, polita de asigurare pentru raspundere profesionala.
- (4) Activitatea desfasurata de consilierul juridic este o activitate de mijloace si nu de rezultat.
- (5) Prezentul Cod deontologic intra in vigoare astazi 24/07/2004, data adoptarii de catre Congresul U.C.C.J.R.

sesizări ce necesită analiză de urgență sau la solicitarea a cel puțin patru dintre membrii acestuia;

2. prezidează ședințele consiliului de etică, cu drept de vot. În cazul în care în urma votului membrilor consiliului de etică se înregistrează o situație de paritate, votul președintelui este decisiv;

3. avizează, prin semnătură, documentele emise de către consiliul de etică și rapoartele periodice;

4. informează managerul unității sanitare în cazul vacanțării unui loc în cadrul consiliului de etică, în vederea completării componenței acestuia.

CAPITOLUL X

Consiliul etic

Art.77(1) In vederea garantării punerii în valoare a principiilor morale și deontologice în cadrul unitatii se constituie Consiliul etic ca for de autoritate morală ce promovează integritatea la nivelul spitalului și emite avize și hotărâri privind etica medicală și organizațională.

- (3) In cadrul Spitalului Municipal Campulung Consiliul etic este constituit din 7 membri.
- (4) Alegerea si desemnarea membrilor Consiliului etic respecta prevederile OMS nr.1502/2016 pentru aprobarea componentei si atributiilor Consiliului etic care functioneaza in cadrul spitalelor.
- (5) Secretarul Consiliului etic, precum și supleantul acestuia sunt desemnați prin decizia managerului spitalului, înainte de ședința de constituire a Consiliului etic
- (6) Consiliul etic este condus de un președinte ales prin vot secret dintre membri
- (7) Consiliul etic este independent de ierarhia medicală și de îngrijiri a spitalului. Este interzisă orice tentativă de influențare a deciziilor membrilor Consiliului etic. Orice astfel de tentativă este sesizată comisiei de disciplină din cadrul spitalului și Compartimentului de integritate al Ministerului Sănătății.
- (8) Activitatea membrilor Consiliului etic se bazează pe imparțialitate, integritate, libertate de opinie, respect reciproc și pe principiul supremației legii.
- (9) Managerul spitalului are obligația publicării și actualizării pe pagina web a unității sanitare a informațiilor referitoare la existența și activitatea Consiliului etic.

Art.78(1) Consiliul etic are următoarele atribuții:

a) promovează valorile etice medicale și organizaționale în rândul personalului medico-sanitar, auxiliar și administrativ al spitalului;

b) identifică și analizează vulnerabilitățile etice și propune managerului adoptarea și implementarea măsurilor de prevenție a acestora la nivelul spitalului;

c) primește din partea managerului spitalului sesizările adresate direct Consiliului etic și alte sesizări transmise spitalului care conțin spețe ce cad în atribuțiile Consiliului;

d) analizează, cu scopul de a determina existența unui incident de etică sau a unei vulnerabilități etice, spețele ce privesc:

(i) cazurile de încălcare a principiilor morale sau deontologice în relația pacient - cadru medico-sanitar și auxiliar din cadrul spitalului, prevăzute în legislația specifică;

(ii) încălcarea drepturilor pacienților de către personalul medico-sanitar și auxiliar, prevăzute în legislația specifică;

(iii) abuzuri săvârșite de către pacienți sau personalul medical asupra personalului medico-sanitar și auxiliar, prevăzute în legislația specifică;

(iv) nerespectarea demnității umane;

e) emite avize etice, ca urmare a analizei situațiilor definite de lit. d);

f) sesizează organele abilitate ale statului ori de câte ori consideră că aspectele unei spețe pot face obiectul unei infracțiuni, dacă acestea nu au fost sesizate de reprezentanții spitalului sau de către petent;

g) sesizează Colegiul Medicilor ori de câte ori consideră că aspectele unei spețe pot face obiectul unei situații de malpraxis;

h) asigură informarea managerului și a Compartimentului de integritate din cadrul Ministerului Sănătății privind conținutul avizului etic. Managerul poartă răspunderea punerii în aplicare a soluțiilor stabilite de avizul etic;

i) întocmește conținutul comunicărilor adresate petenților, ca răspuns la sesizările acestora;

j) emite hotărâri cu caracter general ce vizează spitalul;

k) aprobă conținutul rapoartelor întocmite semestrial și anual de secretarul Consiliului etic;

l) analizează rezultatele implementării mecanismului de feedback al pacientului;

m) analizează și avizează regulamentul de ordine interioară al spitalului și face propuneri pentru îmbunătățirea acestuia;

n) analizează din punctul de vedere al vulnerabilităților etice și de integritate și al respectării drepturilor pacienților și oferă un aviz consultativ comisiei de etică din cadrul spitalului, pentru fiecare studiu clinic desfășurat în cadrul spitalului;

o) oferă, la cerere, consiliere de etică pacienților, aparținătorilor, personalului medico-sanitar și auxiliar.

(2) Consiliul etic poate solicita documente și informații în legătură cu cauza supusă analizei și poate invita la ședințele sale persoane care pot să contribuie la soluționarea speței prezentate.

(3) Atribuțiile președintelui Consiliului etic sunt următoarele:

- a) convoacă Consiliul etic, prin intermediul secretarului, conform art. 11 alin. (1);
- b) prezidează ședințele Consiliului etic, cu drept de vot;
- c) avizează, prin semnătură, documentele emise de către Consiliul etic și rapoartele periodice;
- d) informează managerul spitalului, în termen de 7 zile lucrătoare de la vacantarea unui loc în cadrul Consiliului etic, în vederea completării componenței acestuia.

(4) Atribuțiile secretarului Consiliului etic sunt următoarele:

- a) deține elementele de identificare - antetul și ștampila Consiliului etic - în vederea avizării și transmiterii documentelor;
- b) asigură redactarea documentelor, înregistrarea și evidența corespondenței, a sesizărilor, hotărârilor și avizelor de etică;
- c) introduce sesizările primite în sistemul informatic securizat al Ministerului Sănătății, în termen de o zi lucrătoare de la înregistrarea acestora, și asigură informarea, după caz, a membrilor Consiliului etic și a managerului spitalului prin mijloace electronice, cu privire la acestea;
- d) realizează, gestionează și actualizează baza de date privind sesizările, avizele, hotărârile Consiliului etic și soluționarea acestora de către manager;
- e) informează președintele cu privire la sesizările primite în vederea convocării Consiliului etic;
- f) convoacă membrii Consiliului etic ori de câte ori este necesar, la solicitarea președintelui, cu cel puțin două zile lucrătoare înaintea ședințelor;
- g) asigură confidențialitatea datelor cu caracter personal;
- h) întocmește procesele-verbale ale ședințelor Consiliului etic;
- i) asigură trimestrial informarea membrilor Consiliului etic și a managerului spitalului cu privire la rezultatele mecanismului de feedback al pacientului, atât prin comunicare electronică, cât și prezentarea rezultatelor în cadrul unei ședințe;
- j) asigură postarea lunară pe site-ul spitalului a informațiilor privind activitatea Consiliului etic (lista sesizărilor, a avizelor și hotărârilor etice, rezultatul mecanismului de feedback al pacientului);
- k) formulează și/sau colectează propunerile de îmbunătățire a activității Consiliului sau spitalului și le supune aprobării Consiliului etic;
- l) întocmește raportul semestrial al activității desfășurate, în primele 7 zile ale lunii următoare semestrului raportat, și îl supune avizării președintelui și ulterior aprobării managerului;
- m) întocmește raportul anual al activității desfășurate și Anuarul etic, în primele 15 zile ale anului următor celui raportat, și îl supune avizării președintelui și aprobării managerului;

n) pune la dispoziția angajaților Anuarul etic, care constituie un manual de bune practici la nivelul spitalului

Art.79 Functionarea consiliului etic

(1) Consiliul etic se întrunește lunar sau ori de câte ori apar noi sesizări ce necesită analiză de urgență, la convocarea managerului, a președintelui Consiliului sau a cel puțin 4 dintre membrii acestuia.

(2) Ședințele sunt conduse de către președinte sau, în lipsa acestuia, de către persoana decisă prin votul secret al membrilor prezenți.

(3) Cvorumul ședințelor se asigură prin prezența a cel puțin 5 dintre membrii Consiliului etic, inclusiv președintele de ședință.

(4) Prezența membrilor la ședințele Consiliului etic se confirmă secretarului cu cel puțin o zi înainte de ședință. În cazul absenței unuia dintre membrii Consiliului, secretarul solicită prezența membrului supleant respectiv.

(5) Deciziile se adoptă prin vot secret, cu majoritate simplă. În cazul în care în urma votului membrilor Consiliului etic se înregistrează o situație de paritate, votul președintelui este decisiv.

(6) Exprimarea votului se poate face "pentru" sau "împotriva" variantelor de decizii propuse în cadrul ședinței Consiliului etic.

(7) În situația în care speța supusă analizei implică o problemă ce vizează structura de care aparține unul dintre membrii Consiliului etic sau membrul are legături directe sau indirecte, de natură familială, ierarhică ori financiară, cu persoanele fizice sau juridice implicate în speța supusă analizei Consiliului, acesta se suspendă, locul său fiind preluat de către supleant. În cazul în care și supleantul se găsește în aceeași situație de incompatibilitate, acesta se suspendă, speța fiind soluționată fără participarea celor doi, cu respectarea cvorumului.

(8) La fiecare ședință a Consiliului etic se întocmește un proces-verbal care reflectă activitatea desfășurată și deciziile luate.

(9) Consiliul etic asigură confidențialitatea datelor cu caracter personal, inclusiv după soluționarea sesizărilor, în conformitate cu prevederile legale în vigoare, conform declarației completate din anexa nr. 3 la prezentul ordin. Încălcarea confidențialității de către orice membru al Consiliului etic atrage răspunderea legală a acestuia.

(10) În cazul motivat de absență a unui membru, acesta este înlocuit de membrul supleant. În caz de absență a președintelui, membrii Consiliului etic aleg un președinte de ședință, prin vot secret.

(11) Managerul spitalului are obligația de a promova Consiliul etic în cadrul fiecărei secții din spital prin afișe al căror conținut este definit de Compartimentul de integritate al Ministerului Sănătății. Compartimentul de integritate are obligația să informeze opinia.

Art.80 Sesizarea incidentelor de etica

- (1) Sesizarea unui incident de etică sau a unei vulnerabilități etice poate fi făcută de către pacient, aparținător sau reprezentant legal al acestuia, personalul angajat al spitalului și orice altă persoană interesată.
- (2) Sesizările sunt adresate managerului spitalului și se depun la registratură, se transmit prin poștă electronică sau prin completarea formularului online aflat pe pagina web a spitalului.

- (3) Fiecare sesizare (depusă la registratură, prin poștă electronică sau formular online) primește un număr de înregistrare comunicat persoanei care o înaintează
- (4) Sesizările anonime sau cele în care nu sunt trecute datele de identificare ale petiționarului nu se iau în considerare și vor fi clasate. Ca excepție, în situația în care există mai mult de 3 sesizări anonime în interval de un an calendaristic care se referă la spețe diferite din cadrul aceleiași secții a unității sanitare sau la același angajat al spitalului, sesizările vor fi analizate în Consiliul etic în vederea emiterii unei hotărâri de etică sau a unui aviz de etică.

Art.81 Analiza sesizărilor

- (1) Analiza sesizărilor și emiterea unei hotărâri sau a unui aviz etic, după caz, se fac în cadrul ședinței Consiliului etic, urmând următoarele etape:
  - a) managerul înaintează președintelui toate sesizările adresate sau care revin în atribuțiile Consiliului etic și orice alte documente în legătură cu acestea;
  - b) secretarul Consiliului etic pregătește documentația și asigură confidențialitatea datelor cu caracter personal pentru protejarea părților implicate;
  - c) secretarul asigură convocarea membrilor Consiliului etic;
  - d) președintele prezintă membrilor Consiliului etic conținutul sesizărilor primite;
  - e) membrii Consiliului etic analizează conținutul sesizărilor primite și propun soluții de rezolvare a sesizărilor folosind informații de natură legislativă, morală sau deontologică;
  - f) în urma analizei, Consiliul etic, prin vot secret, adoptă hotărâri sau avize de etică, după caz;
  - g) secretarul Consiliului etic redactează procesul-verbal al ședinței, care este semnat de către toți membrii prezenți;
  - h) secretarul asigură comunicarea hotărârii sau avizului etic către managerul spitalului, sub semnătura președintelui Consiliului etic, imediat după adoptare;
    - i) managerul spitalului dispune măsuri, în conformitate cu atribuțiile ce îi revin;
    - j) managerul spitalului asigură comunicarea hotărârii sau avizului etic către petent;
    - k) managerul spitalului asigură comunicarea acțiunilor luate ca urmare a hotărârii sau avizului etic, către Consiliul etic și petent, în termen de maximum 14 zile de la primirea comunicării.
- (2) Avizele de etică și hotărârile Consiliului etic vor fi incluse în Anuarul etic ca un model de soluționare a unei spețe, urmând să fie utilizate la analize ulterioare și comunicate spitalului în vederea prevenirii apariției unor situații similare.

CAPITOLUL XI

Dispozitii finale

Art.82(1) Prezentul Cod etic face parte integranta din Procedura de sistem Etica si integritatea si este adoptat in procesul implementarii Standardului 1 Etica si integritatea.

- (2) Codul de etica si deontologie profesionala va fi difuzat in vederea luarii la cunostinta de catre angajatii contractuali a prevederilor cuprinse in acest act normativ
- (3) Consultanta privind respectarea normelor de conduita etica si deontologie profesionala precum si monitorizare aplicarii prevederilor prezentului Cod de etica si deontologie profesionala este asigurata de Consilierul de etica numit prin decizia emisa in acest sens de managerul Spitalului, prcum si de Consiliul etic ale carui atributii si componenta sunt stabilite prin OMS nr.1502/2016 pentru aprobarea componentei si atributiilor Consiliului etic care functioneaza in cadrul spitalelor publice .

Consilier pe linie de etica

Cj Lincan constantin